

М

Барои ваҳдат, рушди устувори иқтисодӣ
ва зиндагии шоистаи мардум!

МИНБАРИ ХАЛҚ

www.tribun.tj
E-mail: minbarihalk@bk.ru

16 сентябри
соли 2015,
чоршанбе,
№38 (1017)

НАШРИЯИ МАРКАЗИИ ҲИЗБИ ХАЛҚИИ ДЕМОКРАТИИ ТОҶИКИСТОН

ДУШАНБЕ МИЗБОНИ ҲАМОИШИ СААД

Дирӯз дар Қасри Миллат иҷлосияи навбатии Шӯрои амнияти дастаҷамъии Созмони Аҳдномаи амнияти дастаҷамъӣ бо иштироки сарони давлатҳои аъзои ин созмон таҳти раёсати Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон дар сатҳи олии баргузор гардид. саҳ. 4 ➔

Хаёти хизб

**ҲУНАРМАНДОН
ДАР МЕҲМОНИИ
СОХТМОНЧИЁН**

саҳ. 5 ➔

**ҶАВОНОН АМАЛИ
НАНГИНИ
ХИЁНАТКОРОНРО
МАҲКУМ МЕКУНАНД**

саҳ. 8 ➔

**СААД
КАҶИЛИ АМНИЯТИ
КИШВАРҶОИ АЪЗО**

саҳ. 9 ➔

**ХИЁНАТИ
ДАСТПАРВАРИ
ҲНИТ**

саҳ. 10 ➔

ТОҶИКИСТОН ШАРИКИ МУҲИМИ СТРАТЕГИИ ҚАЗОҚИСТОН

Баррасии масоили вобаста ба рушди муносиботи дӯстона ва ҳамкориҳои барои ҳарду ҷониб судбахш нахуст дар мулоқоти хосаи сарони ду давлат сурат гирифт. Сарони ҳарду давлат аз имкони ба сатҳи шарикӣ стратегӣ баромадани муносиботи Тоҷикистону Қазоқистон изҳори қаноату хушҳолӣ қарданд.

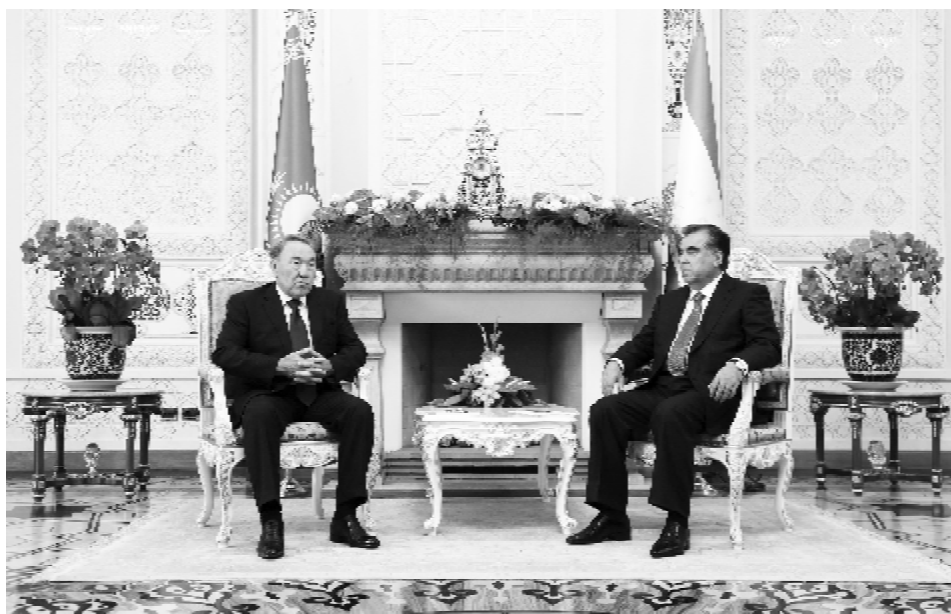
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон дар оғози суҳбат изҳор дошт: **"Мо ба ташрифи Шумо ба Тоҷикистон аҳамияти беандоза медиҳем. Бовар дорам, ки ин боздид бо муҳтаво ва самтгириаш имкон дорад дар муносиботи Тоҷикистону Қазоқистон саҳифаҳои нав боз намояд"**.

Нурсултон Назарбоев изҳор дошт, ки "Ҳамаи солҳои истиқлолият миёни Қазоқистон ва Тоҷикистон ҳеҷ гуна мушкилот вучуд надошту надорад. Мо бисёр хоҳони суботу оромӣ дар Тоҷикистонем, зеро вай барои мо шарикӣ басо муҳим аст. Мо омодаем рушди иқтисодии Тоҷикистонро ҳамачониба дастгирӣ намоем".

Зимни мулоқоти хоса ва музокироти расмӣ, ки баъдан бо иштироки ҳайатҳои расмӣ ду кишвар баргузор гардид, масоили вобаста ба густариши робитаҳои сиёсӣ, ҳарбӣ амниятӣ, иқтисодӣ тиҷоратӣ, илмӣ ва фарҳангии маърифати мавриди муҳокима қарор гирифт.

Дар робита ба танзими муҳоҷирати корӣ ва ҳифзи ҳуқуқи манфиатҳои муҳоҷирон, аз ҷумла зикр гардид, ки бояд шароити беҳтари ҳуқуқӣ будубоши муваққатии онҳо муҳайё карда шавад.

Боздиди Президенти Ҷумҳурии Қазоқистон Нурсултон Назарбоев аз Тоҷикистон, ки субҳи 14 уми сентябр бо сафари расмӣ вориди шаҳри Душанбе шуд, бо баргузори маросими бошукӯҳи истиқболӣ расмӣ дар назди Қасри Миллат оғоз ёфт.

Таваҷҷуҳи зиёд ба авзои кунунии Афғонистон, Шарқи Наздик ва таъсири манфии он ба минтақаи Осиёи Марказӣ зоҳир шуда, таъкид гардид, ки ҳамгироии муштарак дучониба ва бисёрҷонибаи Тоҷикистону Қазоқистон бояд тақвият дода шавад.

Пас аз анҷоми мулоқоти музокироти

расмӣ дар ҳузур ва бо иштироки бевоситаи сарони ду давлат 6 санади нави ҳамкорӣ ба имзо расид.

Дар оғози маросим зери Аҳднома оид ба шарикӣ стратегӣ миёни Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҷумҳурии Қазоқистон Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Эмомалӣ Раҳмон ва Президенти Ҷумҳурии Қазоқистон Нурсултон Назарбоев имзо гузоштанд.

5 санади дигар инҳоянд:

1) Созишнома миёни Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҳукумати Ҷумҳурии Қазоқистон оид ба ҳамкорӣ дар соҳаи ҳимояи техникаи иттилоот;

2) Протокол оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Созишнома миёни Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҳукумати Ҷумҳурии Қазоқистон оид ба фаъолияти меҳнатӣ ва ҳифзи ҳуқуқи муҳоҷирони меҳнатӣ - шаҳрвандони Тоҷикистон, ки муваққатан дар ҳудуди Ҷумҳурии Қазоқистон кор мекунанд ва фаъолияти меҳнатӣ ва ҳифзи ҳуқуқи шаҳрвандони Қазоқистон, ки муваққатан дар ҳудуди Тоҷикистон кор мекунанд, аз 4 майи соли 2006;

3) Протокол оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Созишнома миёни Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҳукумати Ҷумҳурии Қазоқистон оид ба ҳамкорӣ дар соҳаи маориф аз 13 июни соли 2000;

4) Созишнома миёни Кумитаи ҷавонон, варзиш ва сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати фарҳанг ва варзиши Ҷумҳурии Қазоқистон оид ба ҳамкорӣ дар соҳаи варзиш ва тарбияи ҷисмонӣ;

5) Барномаи ҳамкорӣ миёни Вазорати корҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати корҳои хориҷии Ҷумҳурии Қазоқистон барои солҳои 2016-2017;

Зимни нишастӣ матбуотӣ сарони ду давлат аз натиҷаҳои мулоқоти музокирот изҳори қаноат қарда, ба дурнамои муносиботи дӯстӣ ва ҳамкориҳои судбахшӣ ду кишвар, ба хусус дар робита ба эълони шарикӣ стратегӣ Тоҷикистону Қазоқистон баҳои баланд доданд.

Нурсултон Назарбоев Тоҷикистонро "шарикӣ муҳими стратегӣ Қазоқистон" номида, изҳор дошт, ки барои таҳким ва густариши минбаъдаи чунин шарикӣ аз тамоми имкону захираҳои мавҷуда пурсамар истифода бояд кард.

ТОҶИКИСТОНУ ҚИРҒИЗИСТОН: 90 САНАДИ ҲАМКОРӢ

Нимаи дууми рӯзи 14 сентябр Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон бо Президенти Ҷумҳурии Қирғизистон Алмазбек Атамбаев, ки барои иштирок дар ҳамоиши навбатии сарони давлатҳои аъзон Созмони Аҳдномаи амниятӣ дастаҷамъӣ ба Душанбе ташриф овард, мулоқот кард.

кишвари ҳамсоя пурсамар истифода барем".

Алмазбек Атамбаев дар навбати худ ба раёсати Тоҷикистон дар Созмони Аҳдномаи амниятӣ дастаҷамъӣ ва ҳам омодагии ҳамоиши сатҳи олии ин созмон баҳои баланд дода, аз ҷумла ба Эмомалӣ Раҳмон чунин гуфт: **"Ман Шуморо бо раёсати басо муваффақона ва самарабахши Тоҷикистон дар СААД табрик мегӯям"**.

Бо қаноатмандӣ зикр гардид, ки миёни Тоҷикистону Қирғизистон заминаи васеи қарордодӣ ҳуқуқӣ иборат аз қариб 90 санади ҳамкорӣ мавҷуд аст.

Тазаққур дода шуд, ки рушди ҳамкорӣ дар бахшҳои энергетика, нақлиёт, кишоварзӣ ва тиҷорат ҳамонро афзалиятнок доништа мешаванд.

Фаъолнокии бештари комиссияи байниҳукумати ҳамкориҳои иқтисодӣ тиҷоратӣ ва техникаи Тоҷикистону Қирғизистон зарур доништа шуд.

Ба ҳалли мушкилоти сарҳадӣ ва рушди тиҷорати наздимарзӣ ва дар ин замина ба таҳкими дӯстӣ ва хусуси ҳамсоягии сокинони деҳоти наздисарҳадӣ ҳам таваҷҷуҳи зиёд зоҳир гардид.

Дар вохӯри масоили вобаста ба рушди муносиботи дӯстӣ ҳамсоягии нақу ва ҳамкориҳои судбахш баррасӣ шуд.

Сарвари давлати Тоҷикистон дар оғози суҳбат изҳор дошт: "Муносиботи Тоҷикистону Қирғизистон дорои имконоти бағоят васеи рушду густариш мебошанд ва моро зарур аст, ки аз шароити ҳамсоягии табиӣ иқлимӣ ва сохтори монандӣ иқтисодӣ ду

Беғоҳии рӯзи 14 сентябр Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон бо Президенти Ҷумҳурии Арманистон Серж Саргсян мулоқот кард.

СЕРЖ САРГСЯН ЭМОМАЛӢ РАҲМОНРО БА АРМАНИСТОН ДАЪВАТ ҚАРД

Сарони ду давлати дӯст атрофи рушди муносиботи дӯстӣ ва густариши ҳамкориҳои судбахш табудули назар намуданд.

Эмомалӣ Раҳмон Серж Саргсянро ба Тоҷикистон хайрамақдам гуфта, изҳори бовар намуд, ки ташрифи меҳмони олимпиақом ба рушди муносиботи дучониба низ такон мебахшад.

Президенти Арманистон дар навбати худ сатҳи баланди раёсати Тоҷикистонро дар Созмони Аҳдномаи амниятӣ дастаҷамъӣ таъкид намуда, изҳор дошт: "Мо дар чаҳорҷӯби ҳамоишҳои минтақавӣ байналмилалӣ зиёд мулоқоти гуфтугӯӣ анҷом медиҳем ва вақти он расидааст, ки сафарҳои расмӣ низ роҳандозӣ карда, барои амалӣ

намудани тавофуқоти ҳосилнамудаамон талош варзем".

Аз ин хотир, Серж Саргсян аз Эмомалӣ Раҳмон даъват намуд, ки ба Арманистон сафари расмӣ анҷом диҳад.

Тавре зикр гардид, миёни Тоҷикистону Арманистон то ҳол беш аз 20 санад, аз ҷумла доир ба ташкил ва густариши ҳамкорӣ дар бахшҳои иқтисод ва савдо, кишоварзӣ, тандурустӣ, маориф, илм ва фарҳанг ба имзо расидааст.

Гуфтугӯӣ судманд, ҳамчунин доир ба ҳамгироии сиёсӣ амниятӣ Тоҷикистону Арманистон, аз ҷумла дар чаҳорҷӯби Созмони Милали Муттаҳид, Созмони Аҳдномаи амниятӣ дастаҷамъӣ ва дигар иттиҳодияҳои минтақавӣ чаҳонӣ, сурат гирифт.

ШОМИ ДҶСТИИ САРОНИ ДАВЛАТҲОИ СААД

Шоми рӯзи 14 сентябр Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон дар Бӯстонсарои шаҳрии Ҳукумати мамлакат ба сарони давлатҳои аъзои Созмони Аҳдномаи амнияти дастаҷамъӣ, ки барои иштирок дар ҷаласаи навбатии Шӯрои амнияти дастаҷамъии ин созмон дар Тоҷикистон қарор доранд, зиёфати ғайрирасмӣ орошт, ки бо фазои гарму самимиаш ба маҳфили Шоми дӯстӣ табдил ёфт.

Шоми дӯстӣ ба истиқболи меҳмонони олимақом, аз ҷумла президентҳои кишварҳои аъзо - Арманистон Серж Саргсян, Беларус Александр Лукашенко, Қазоқистон Нурсултон Назарбоев, Қирғизистон Алмазбек Атамбаев ва Русия Владимир Путин дар фазои басо гарму самимӣ ва дӯстӣ бародарӣ ҷараён гирифт.

Меҳмонони олимақом аз меҳмоннавозии гарми анъанавии тоҷикӣ, ки аз ҷониби Сарвари давлати Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон зоҳир гардид, басо шоду мамнун шуданд.

Меҳмонон дар боғи Бӯстонсарои шаҳрии Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон гашту гузор ва суҳбати озодаи дӯстона

намуда, аз табиати сабзу ҳавои тозаи Тоҷикистони биҳиштосо дар фазои орому босубот ҳаловат бурданд. Таъкид шуд, ки Тоҷикистон бо сарватҳои табиияш, баҳусус обҳои мусаффо ва меваҳои сабзавоти шаҳдбораш кишварест нотакрор.

Ба ифтихори меҳмонони олимақом сабзавоти тару тоза ва меваҳои шаҳдбори Тоҷикистон ба намоиш гузошта шуд, ки аз ҷониби сарони давлатҳои аъзои СААД баҳои баланд дода шуд.

Мавриди зикр аст, ки меҳмоннавозии анъанавии тоҷикон аз қадим ҳосиятҳои хоси дӯстонаи самимияти баланд дошта, дар миёни ҷаҳониён ҳамчунин бо таомҳои хушлаzzати миллии маъруф аст.

РУСИЯ ШАРИКИ РАҚАМИ АВВАЛИ САРМОЯГУЗОРӢ ДАР ТОҶИКИСТОН

Таърихи 15 сентябри соли равон Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон бо Президенти Федератсияи Русия Владимир Путин, ки барои иштирок дар ҷамъомиши навбатии сарони давлатҳои аъзои Созмони Аҳдномаи амнияти дастаҷамъӣ ба шаҳри Душанбе ташриф овард, мулоқот кард.

Дар вохӯри масоили вобаста ба таҳким ва густариши муносиботи бисёрҷанбаи ду шарикӣ стратегӣ баррасӣ шуд.

Дар оғози суҳбат Сарвари давлат Эмомалӣ Раҳмон ба Русия ва шахсан ба Владимир Путин барои дастгирӣ аз тадбирҳои амнияти Тоҷикистон дар оғози моҳи сентябр ва ҳам барои фиристодани кӯмаки башардӯстона ба осебдидагони офатҳои табиӣ дар Тоҷикистон арзи сипос намуд.

Владимир Путин бори дигар омодагии Русияро барои дастгирии ҷамаҷониба аз рушди Тоҷикистон таъкид дошта, аз ҷумла изҳор намуд, ки муносиботи Русияву Тоҷикистон

бар иттифоқчию баробарҳуқуқии ду ҷониб асос ёфтаанд. Аз ҳамгироии мунтазам ва босамари ниҳодҳои корҳои хориҷӣ ва сохторҳои қудратию мақомоти ҳифзи ҳуқуқу тартиботи ду кишвар изҳори қаноат карда шуд.

Зимни мулоқот, ки дар фазои созанда ҷараён гирифт, аз ҷумла зикр гардид, ки Русия ҳамано шарикӣ рақами аввали сармоягузори дар Тоҷикистон боқӣ мемонад, зеро сармояи мустақими аз ин кишвар воридшуда баробар ба 1,2 миллиард доллари амрикоӣ аст. Ин адад қариб ба нис-

фи ҳамаи сармоягузори мустақими хориҷӣ ба Тоҷикистон баробар мебошад. Соли 2014 гардиши молу маҳсулот миёни Тоҷикистону Русия дар муқоиса ба соли 2013 38% афзуда аст.

Ҳамзамон коҳиш ёфтани содироти маҳсулоти кишоварзии Тоҷикистон ба Русия зикр гардид.

Сарвари давлати Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон аз ин раванд изҳори нигаронӣ карда, пешниҳод намуд, ки барои ислоҳи ин камбудӣ дар ҳудуди Тоҷикистон корхонаҳои муштараки коркарди маҳсулоти кишоварзӣ

барои содирот ба Русия таъсис ёбанд. Ҳамчунин бунёди марказҳои хизматрасонӣ, ворид намудани технологияҳои нав ва техникаи мошинҳои кишоварзӣ, аз ҷумла дар минтақаҳои озодаи иқтисодии Тоҷикистон, зарур шумурда шуд.

Таъкид гардид, ки имконоти беандоза зиёди рушди ҳамкорӣ дар бахшҳои истихроҷ ва коркарди канданиҳои фойданок, нақлиёт, энергетика, алоқа ва робитаҳои мустақими байни минтақаҳои ду кишвар бояд васеъ истифода шаванд.

Таваҷҷуҳи зиёд ба масоили саҳлосозии шароит барои муҳоҷирони кории тоҷик дар қаламрави Русия зоҳир гардид.

Аз он, ки беш аз 300 ҳазор шаҳрвандони Тоҷикистон бо сабаби содир намудани ҳуқуқвайронкунониҳои маъмурии қамаҳамият аз ҳаққи воридшавӣ ба ҳудуди Русия маҳрум гардидаанд, изҳори нигаронӣ карда шуд.

Ҳамчунин масъалаи ба муддати то 90 рӯз дароз кардани муҳлати аз қайд гузаштани шаҳрвандони Тоҷикистон пас аз воридшавӣ ба ҳудуди Русия ба миён гузошта шуд.

Гуфтугӯи судманд ҳамчунин доир ба авзои кунунии минтақа ва ҷаҳон ва ҳамгироии амниятию дифоӣ ва ҳарбию техникии Тоҷикистону Русия сурат гирифт.

ДУШАНБЕ МИЗБОНИ ҲАМОИШИ СААД

Қабл аз ҳама ба Қасри Миллат Президенти Арманистон Серж Саргсян ва Президенти Беларус Александр Лукашенко ва сипас сарони дигар давлатҳо низ ворид шуданд.

Хотиррасон бояд намуд, ки барои иштирок дар ҳамоиши сатҳи олии СААД ба Тоҷикистон роҳбарони ҳамаи давлатҳои аъзои ин созмон, аз ҷумла Арманистон - Серж Саргсян, Беларус - Александр Лукашенко, Федератсияи Русия - Владимир Путин, Қазоқистон - Нурсултон Назарбоев, Қирғизистон - Алмазбек Атамбоев ва сарвари кишвари мизбон Тоҷикистон - Эмомалӣ Раҳмон ба ҳам омаданд.

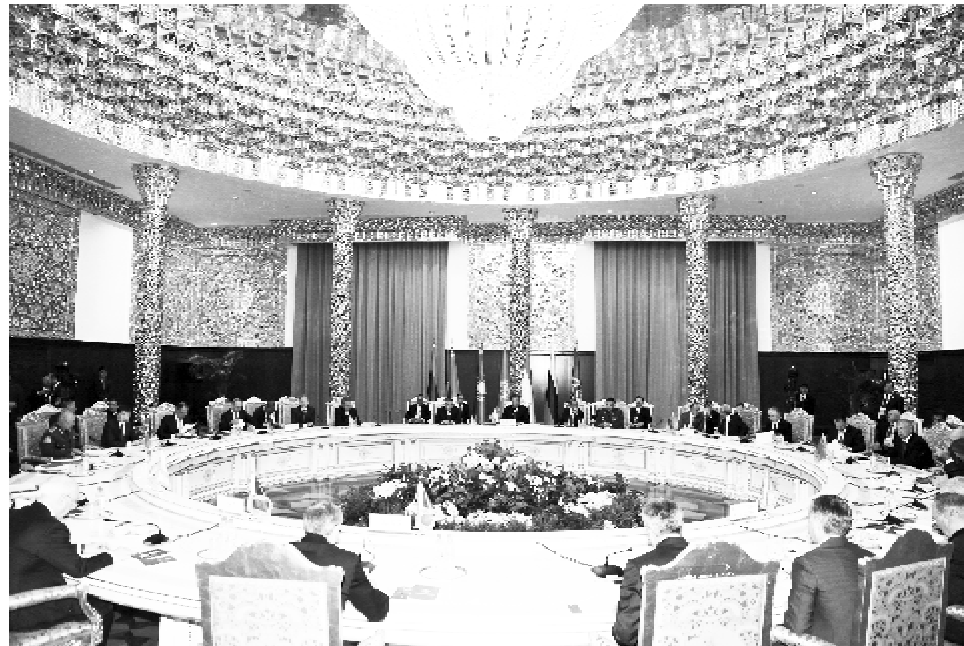
Сарвари давлати Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон меҳмонони олимпиадро як - як истиқбол гирифт.

Ҳамоиши мазкур бо аксирии умумӣ оғоз ёфта, бо баргузори чаласаи хосаи сарони давлатҳо, чаласаи васеъ бо иштироки ҳайатҳои расмӣ кишварҳои аъзо ва намоёндогони созмонҳои дигари минтақавӣ байналмилалӣ идома ёфт ва бо имзои санадҳо ва изҳороти муштараки матбуотӣ ба поён расид.

Зимни ҳамоиш дар баробари баррасӣ шудани масоили мубрами вобаста ба таъмини амнияти субот дар қаламрави масъулияти СААД чараён ва натиҷаҳои раёсати Тоҷикистон дар ин созмон мавриди муҳокима қарор гирифт.

Тавре зикр гардид, раёсати Тоҷикистон дар СААД бо муваффақият ва босамар чараён дорад. Аз ҷумла ба ҳамоишҳои роҳбарони вазорату идораҳои дахлдори давлатҳои аъзои СААД ва машқҳои низомию махсус, ки дар ҳудуди Тоҷикистон бо иштироки воҳидҳои низомию нерӯҳои ниҳодҳои дигар аз ин давлатҳо чараён гирифтанд, баҳои баланд дода шуд. Зикр гардид, ки машқҳои муштараки низомию махсуси кишварҳои

Дирӯз дар Қасри Миллат иҷлосияи навбатии Шӯрои амнияти дастачамъии Созмони Аҳдномаи амнияти дастачамъӣ бо иштироки сарони давлатҳои аъзои ин созмон таҳти раёсати Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон дар сатҳи оли баргузор гардид.

аъзои СААД дар Тоҷикистон омодагии ҷиддӣ ва фаврияти воқунишҳои зарурии ниҳодҳои дахлдори ин давлатҳоро нишон дод.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон зимни суҳанронӣ дар чаласаи ҳайатҳои васеъ, аз ҷумла иттилоъ дод, ки дар Тоҷикистон чаласаҳои шӯроҳои вазирони корҳои хориҷӣ, вазирони мудофия, Кумитаи котибони шӯроҳои амният, кумитаи ҳарбӣ, роҳбарони ниҳодҳои мубориза бо гардиши ғайриқонунии маводи муҳаддир ва дигар сохторҳо ва ҳамчунин машқҳои муштараки низомию махсус баргузор шуд. Беш аз ҳама ба санҷиши ногаҳонии омодагии доимии қузь-утомҳои Нерӯҳои муштараки воқуниши фаврии кишварҳои аъзои СААД, ки

бо интиқол додани онҳо ба ҳудуди Тоҷикистон ва роҳандозии машқҳои низомию чараён дошт, баҳои баланд дода шуд.

Сарвари давлати Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон аз шиддат гирифтани авзои сиёсӣ иҷтимоӣ дар минтақа ва ҷаҳон ва ҳамчунин мавриди истифодаи васеъ қарор гирифтани имконоти глобализатсия аз ҷониби нерӯҳои террористӣ ифротгаро изҳори нигаронӣ карда, таъкид дошт: "Чунин вазъият аз мо амалҳои ҳамоҳангшудаи таъхирнопазирро талаб мекунад, то ки ҳаёти осудаю осоиштаи кишварҳо ва мардумонамонро таъмин намоем".

Эмомалӣ Раҳмон ҳамчунин таъкид дошт, ки шарикони мо аз кишва-

рҳои СААД барои тақвият додани имконоти ҳарбию сарҳадбонии Тоҷикистон чун кишвари ҳаммарз бо Афғонистон бояд талошҳои ҳамоҳангшудаи дучонибаю бисёрҷониба дошта бошанд.

Дар идомаи суҳанронӣ Эмомалӣ Раҳмон изҳор дошт: "Тоҷикистон ҷонибдори таваҷҷуҳи ҷиддӣ ба рушди ҳамкориҳои ҳарбӣ-иқтисодии кишварҳои аъзои СААД ва густариши робитаҳои миёни корхонаҳои саноати ҳарбии ин давлатҳо аст".

Сарвари давлати Тоҷикистон ҳамчунин тавсияи робитаҳои СААД ва Созмони ҳамкории Шанхай (СҶШ)-ро амри зарурӣ номид.

Дар ниҳояти суҳан Эмомалӣ Раҳмон бар зарурати таҳкими минбаъда ва пайвастаи имконоти мақомоти кории СААД таъкид намуд.

Ба раёсати муваффақ ва комёби Тоҷикистон дар СААД аз ҷониби сарони ҳамаи давлатҳо ва дигар маърузагарон баҳои баланд дода шуд. Сарони давлатҳо аз нақши муҳими Тоҷикистон дар таъмини амнияти субот дар минтақаи Осиёи Марказӣ, чун кишваре, ки дар ҳатти пеши мубориза ва пешгирӣ аз паҳншавии хатарҳои терроризму ифротгароӣ қарор дорад, ёдовар шуда, омодагии худро барои кӯмак расондан ба он таъкид доштанд.

Дар охири чаласаи ҳайатҳои васеъ як зумра санадҳои муҳим ба имзо расид, ки ба таҳким ва густариши минбаъдаи ҳамкорӣ дар доираи СААД мусоидат хоҳанд кард.

Ба раёсати муваффақ Тоҷикистон дар СААД, нақши муҳими кишвар дар низоми минтақавӣ таъмини амну субот ва ба натиҷаҳои ҳамоиши имрӯзаи сарони давлатҳои аъзои ин созмон ҳамчунин зимни нишастии матбуотӣ баҳои баланд дода шуд.

www.president.tj

Нуктаи назар

Нишастии сарони кишварҳои аъзои СААД дар Душанбе мавриди таваҷҷуҳи коршиносони масоили сиёсӣ минтақа буд. Аксари ин соҳибназорон бо таъкид бар аҳамияти баргузори он дар Тоҷикистон сатҳи ташкили ин чорабиниҳои муҳимро хеле хуб арзёбӣ карданд. Дар изҳори назар ва таҳлилуҷое, ки аз сӯи коршиносон дар рӯзҳои омодагӣ ба ин нишаст ва инчунин дар ҳошияи гуфтугӯҳои Раисони Ҷумҳурии 6 кишвари аъзо сурат гирифт, бо ишора ба ҳодисаҳои ахир дар Тоҷикистон баргузори ин нишастро ҳимоят аз иқдомоти Душанбе ҷиҳати танзими вазъият ва аз байн бурдани хатарҳои гурӯҳи хиёнаткор ба роҳбарии фармондеҳи собиқи Иттиҳоди муҳолифон, муовини Вазири мудофияи ҚТ Абдуҳалим Назарзода донистанд. Чанде аз ин изҳори назарҳо, ки аз сӯи хабарнигори "МХ" омода гардид, пешкаши шумо мешавад.

Александр ПЕРЕНЧИЕВ,
таҳлилгар аз
Ассотсиатсияи
сиёсатшиносони
низомии Русия:

- Баргузори хуби ин нишаст пас аз як ҳафтаи саркӯб

кардани исёни генерали собиқи Вазорати мудофияи ҚТ баёнгарии нерӯман-

Аҳамияти нишастии Душанбе барои таъмини амнияти минтақавӣ

дӣ давлат бо сарвари Президенти Эмомалӣ Раҳмон аст. Мо шоҳид будем, ки мавзӯи дифоъ ва амният аз масоили меҳварӣ дар ин нишаст бо таваҷҷуҳ ба рӯйдодҳои ахир минтақа ва ба хусус ҳодисаҳои Тоҷикистон мавриди баҳсу баррасӣ қарор гирифт. Агарчӣ пас аз сар задани исён мақомоти СААД онро кори дохилии давлати Тоҷикистон унвон карданд, вале бо вуҷуди ин масъала тайи ҳафтаи гузашта дар маркази диққати давлат ва ҷомеаи кишварҳои аъзои созмон буд.

Маълум аст, ки Тоҷикистон аз иттифоқиёни асосии низомии Русия мебошад ва ин кишварҳо ҳеҷ гоҳ ба рӯйдодҳо ва махсусан ба ин гуна бӯҳронҳо, ки дар қаламрави яқдигар пеш меоянд, бетараф буда

наметавонад. Маскав ва Душанбе ҳамкориҳои низомию худро дар доираи барномаҳои пойгоҳи 201 амалӣ мекунад ва ин пойгоҳ дар шароити кунӣ кафили таъмини амният дар Тоҷикистон ва тамоми минтақаи Осиёи Марказӣ мебошад.

Талант РАЗЗОҚОВ,
коршиноси масоили
низоми аз Қирғизистон:

-Нишастии Душанбе аз он ҷиҳат қобили таваҷҷуҳи ҷомеаи ҷаҳонӣ ва аз ҷумлаи кишварҳои Иттиҳоди кишварҳои мустақил аст, ки

ҷаҳон дар ҳоли таҳаввул буда, кишварҳои Осиёи Марказӣ ҳам ҳар лаҳза ба таҳдиду хатарҳои нави ҷӣ беруна ва ҷӣ дохилии рӯ ба рӯ мешаванд.

Терроризм, ки як таҳдиди бузург ба суботу амнияти ҷаҳонӣ шинохта шудааст, имрӯз кишварҳои моро дар доираи барномаҳои СҶШ, СААД ва нерӯҳои эътилофи зиддироттерристӣ муттаҳид кардааст.

Мо шоҳид будем, ки дар солҳои мавҷудияти худ СААД ҳамеша ба масоили дохилии кишварҳои узв мавзӯи бетарафӣ нишон дода, дар рӯзҳои исёни генерали Вазорати мудофияи ҚТ ҳам аз даҳлат ба иқдомоти давлат ва мақомоти Душанбе хуДДорӣ кард, ки як амали дуруст буд.

**Парвиз МУЛЛОЧОНОВ,
сиёсатшинос аз Тоҷикистон:**

- Фаъл шудани нерӯҳои тундрави исломӣ дар Афғонистон натавоҷо хатарӣ ҷиддӣ ба кишварӣ мо дорад, балки барои амнияти суботи тамоми кишварҳои минтақа таҳдид мекунад. Баргузори нишастии СААД бори дигар сиёсати ҳамгироии низомии шаш кишвари аъзоро тақвият намуда, барнома ва иқдоми мушаххас дар доираи барномаи амали созмонро тақвир ва тасдиқ кард.

Вокуниши бетарафони СААД ба рӯйдодҳои ахир дар Душанбе ва шаҳри Ваҳдат нишонҳои сиёсати дурусти ин ниҳод буда ва мутобиқ ба оинномаи созмон сурат гирифтааст.

Тоҷикистон бори аввал нест, ки ба чунин як мушкил рӯ ба рӯ мешавад, вале ҳар бор муваффақона худ ин мушкилотро бар тараф мекунад. Кишварҳои дигари аъзои созмон фақат бо пешниҳоди кӯмакҳои техникӣ ва моддӣ ба Тоҷикистон дар ҳалли масоили амнияти мусоидат мекунад.

**Досим САТПАЕВ,
раиси гурӯҳи арзбӣи
рӯйдодҳо, доктори илмҳои
сиёсатшиносӣ аз Қазоқистон:**

- Нақши СААД дар таъмини амният ва суботи ҳар қадом аз кишварҳои минтақа муҳим буда ва баргузори он дар рӯзҳое, ки Тоҷикистон ба бартараф кардани оқибатҳои исёни барои ин кишвар хатарнок машғул аст, аҳамияти бештар касб кард.

СААД дар рӯзҳои ахир бори дигар нишон дод, ки бештар бар асоси сиёсати бетарафӣ дар ҳалли мушкили ҳар кишвар амал мекунад ва ба қорҳои дохилии ягон кишвари узв даҳлат намекунад.

Агар дар ёд дошта бошед, мақомоти Ўзбекистон ду бор бо баҳонаи ин ки ҳузури ҳар гуна нерӯи хориҷӣ дар қаламрави кишварҳои минтақа истиқлоли ин кишварҳоро халалдор мекунад, аз узвияти ин созмон хориҷ шуд.

Бори аввал ин кишвар дар соли 1999 узвияташро қатъ кард ва дубора бо ҳамин баҳона дар соли 2012 ба тамом аз он хориҷ шуд.

Аммо ҳодисаҳои ахир дар Қирғизистон ва Тоҷикистон ва бетарафии СААД ба ин рӯйдодҳо нишон дод, ки тарс аз даҳлати нерӯҳои кишварҳои узв бепоя мебошад.

Дуруст аст, ки ҳанӯз баҳс дар мавриди таъини нақши СААД дар ҳолатҳои бухронӣ ҳоло ҳам идома дорад ва ин созмон дар оянда қойгоҳи худро дар ҳолатҳои таҳдидҳои дохилии ва хориҷӣ ба кишварҳои узв бояд муайян кунад.

СААД ба ҷанги байниқавмӣ дар Қирғизистон дар тобистони соли 2010 ҳам даҳлат накарда

буд, вале он замон ин хатар вучуд дошт, ки метавонист ин бухрон ба муноқишаи байни давлатҳо табдил шавад.

Амалиёти махсуси нерӯҳои давлати Қирғизистон дар остонаи Иди Рамазон дар Бишкек ба муқобили гурӯҳи ҷангҷӯи Давлати исломӣ ва фаъл шудани тундравони исломӣ дар Қазоқистон нишон медиҳад, ки нерӯҳое дар дохил мавҷуданд, ки сарҳадро вайрон накарда, дар худӣ дохили кишварҳо вазъиятро метавонанд бесубот кунанд.

Баррасии роҳҳои тавсияи масоили мавриди таваҷҷуҳ ва тақвияти тадбирҳои ҷимоят аз амнияти минтақа ва муқобила бо таҳдидҳои хориҷию дохили аз меҳварҳои ин нишаст буд ва итминон дорем қарорҳои лозим низ дар ин замина қабул шудаанд.

**Александр СОБЯНИН,
роҳбари Хадамоти
банақшагирии стратегии
Ассотсиатсияи сарҳадии
Русия :**

Дар рӯзҳои исёни генерал Абдуҳалим Назарзода дар Тоҷикистон ма-

шқҳои воҳидҳои низомии кишварҳои аъзои СААД бо муваффақият гузашт. Аммо нерӯҳои кишварҳои узви созмон ба кори

дохилии давлат барои ҳалли бухрон даҳлат накарданд. Зеро ба нерӯ ва тавоноии ниҳодҳои худӣ давлати Тоҷикистон бовар доштанд.

Кӯмаки 2 миллиард доллари низомию техникӣ СААД ба Тоҷикистон ва Қирғизистон, ки бар асоси қарори сарони кишварҳои узв дода мешавад, як роҳи мусоидат барои ҷимоят аз ин даҳлатҳо дар ин гуна ҳолатҳо аст. Маълум аст, ки тақмилу таҷҳизи низомӣ-техникӣ ин кишварҳо яке аз роҳҳои муносиб барои таъмини амнияти субот аст.

СААД ба ин ду кишвари узв дар ҳоле ёрии низомӣ-техникӣ мерасонад, ки кишварҳои дигари узв Белорус, Қазоқистон ва Русия ҳам мустақилона нерӯҳои худро тақвият мекунад ва бо ташкили системаи воҳиди қувваҳои дифоии зидди ҳавоӣ ва мудофияи муштараки кайҳонӣ худро ба ҳар навъ таҳдид ва ҳатроҳҳои эҳтимолӣ омода кардаанд.

Барои ташкили СААД имзои қарордоде бо мақсади тақими сулҳ, амнияти байналмилалӣ ва минтақавӣ, ҷимояти дастаҷамъона аз истиқлоли кишварҳои узв, таъмини тамомияти арзии онҳо дар моҳи майи соли 1992 асос гузошта шуд.

Мақоми олии СААД Шӯрои амнияти дастаҷамъӣ буда, ки он дабири кулли созмонро таъин мекунад.

Аз соли 2003 ин вазифаро генерал-полковник Николай Бордюжа бар уҳда дорад.

Солеҳ ЮСУФОВ

Ҳаёти хизб

ДАР МЕҲМОНИИ СОҲТМОНЧИЁНИ РОҒУН

Дар асоси нақшаи тасдиқнамудаи Дастгоҳи Кумитаи Иҷроияи Марказии ҲХДТ рӯзи 11-уми сентябри соли 2015 дар мавзеи истироҳатии соҳтмончиёни НОБ-и Роғун бо иштироки ҳунармандони Муассисаи давлатии Иттиҳодияҳои давлатии гурӯҳҳои эҷодиву ҳунарии назди Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон, оркестри эстрадии "Гулшан" ва ансамбли "Ҷаҳоноро" чорабинии фарҳангӣ баргузор гардид.

Дар чорабинӣ муовини Раиси ҲХДТ Асрор Латифзода, муовини Раиси ҳаракати Ваҳдати миллии ва эҳёи Тоҷикистон шоира Рудоба Мустаҷобова ва раҳбари Маркази таблиғот ва таҳлили КИМ ҲХДТ Маҳмадулло Наимов иштирок намуданд.

Барномаи фарҳангиро бо суҳанони ифтитоҳӣ муовини Раиси ҲХДТ Асрор Латифзода ҳусни оғоз

бахшид. Сипас, Раиси шаҳри Роғун Шарифҷон Шарифзода меҳмононро хайрамақдам гуфт.

Муовини Раиси ҳаракати Ваҳдати миллии шоира Рудоба Мустаҷобова баҳшида ба қаҳрамони соҳтмончиёни НОБ-и Роғун шеърӣ ба тозагӣ эҷодкардаашро қироат намуд.

Баъдан, ҳунармандон бо барномаи рангини консертӣ хотири ҳозиринро болида гардониданд.

Ҷадафи асосии гузаронидани чунин барномаҳои консертӣ, тақдим баҳшидан ба нерӯи равонӣ ва ҷисмонии меҳнаткашон буда, дар боби қавитар гардонидани рӯҳияи худшиносӣ, ифтихори ватандорӣ ва созандагӣ бунёдкории онҳо, заминаи бозётимодде мегузорад.

Бо истифода аз фурсат андешаи чанд нафарро дар бораи ин чорабинӣ доништан хостем:

**Сайдулло АБУЛҶАЕВ,
раиси Кумитаи ибтидоии
ҲХДТ дар ҶС НОБ-и Роғун:**

-Таърих исбот намудааст, ки суруду мусиқӣ дар ҳама давру замон ҳамчун эҷоди баланди инсонӣ доништа мешавад ва волотарин эҳсосотро ба монанди дӯст доштани Ватан, эҳтиром ва арҷгузори намудан ба он, ҳифзи марзу бум ва муқаддас доништанашро дар ниҳоди кас бедор мекунад.

Чуноне ки шумо мушоҳида кардед, соҳтмончиён ҳар як баромади ҳунармандонро бо кафкӯбиҳои пурмавҷ истиқбол мегирифтанд. Ҷамаи ин аз он шаҳодат медиҳад, ки онҳо ташнаи суруду мусиқиянд. Ба назари ман гузаронидани чунин чорабиниҳои фарҳангӣ нерӯбахши тавони кори онҳо гардида, барои кори пурмаҳсул мусоидат мекунад.

**Абдурасул ҲАЛИМОВ,
корманди Вазорати фарҳанги
Ҷумҳурии Тоҷикистон:**

- Суруду мусиқӣ ҳамқадами ҳаёти инсон аст ва шахс дар лаҳзаҳои фароғат аз шунидани он ҳаловат бурда, ғановати маъ-

навӣ мегирад.

Ибтикори неке, ки Дастгоҳи Кумитаи Иҷроияи Марказии Ҳизби Демократии Тоҷикистон пеш гирифтааст, ба назари банди айни муддао буда, ба соҳтмончиён нерӯи тоза мебахшад.

**Бахтиёр ИБРОҶИМОВ,
роҳбари ансамбли
давлатии эстрадии
"Гулшан":**

- Фараҳманд аз онам, ки заррае бошад ҳам, мо ҳунармандон дар бунёди ин соҳтмони азим бо ҳунари худ ҳисса гузоштем. Ҷановати маънавӣ баҳшидан, баланд бардоштани рӯҳияи соҳтмончиён яке аз вазифаҳои аввалиндараҷаи мо ҳунармандон мебошад. Маҳз бо ҳунари худ мо тавонистем, ки ба онҳо фароғат баҳшем ва онҳо ба меҳнати ҳалолу самарабахш ҳидоят намоем. Зеро суруду мусиқӣ баёнгари эҳсоси баланди инсонӣ буда, метавонад

дар ниҳоди одамӣ нерӯи тавоноии азиме бедор созад. Фирдавсии бузургвор дар ин бобат хуб фармуда:

Суруди паҳлавӣ

**Бо нолаи ҷанг,
Фикандаи шӯри оташ
дар дили санг.**

**Дилором САТТОРОВА,
роҳбари ансамбли
рақсии
"Ҷаҳоноро".**

- Барои духтарони ансамбл ва шахсан худӣ ман ин сафари ҳунари ҷолиб ва таъсирбахш буд. Пеш аз ҳама мо соҳтмони ин иншооти асрро аз наздик дидем ва мушоҳида кардем, ки имрӯз давлати соҳибистиқлолу тозабунёди мо ояндаи нақӯ дорад.

Барномаи рақсии мо низ рангин ва ҷолиб буд. Дар фазаи рақси духтарони ансамбл соҳтмончиён ба вачд омада, яқоя бо онҳо мерақсиданд.

Аз ибтикори Дастгоҳи Кумитаи Иҷроияи Марказии Ҳизби Халқии Демократии Тоҷикистон шахсан шоду мамнунам ва умед бар он мебандам, ки оянда чунин сафарҳои ҳунари зиёдтар мешаванд.

Тағоймурод ОРИФӢ

УСТУРАҲОИ АВРУПОРО ШИКАСТ

Мушкили муҳоҷират имрӯз ба домани кишварҳои Аврупо часпид. Акнун садҳо ҳазор нафар аз кишварҳои ноороми Ховари Миёна ва Африка ба умеди пайдо кардани макони амну оромӣ ба Сербияву Маҷористон, Олмону Австрия ворид шудаду мешаванд. Англия ҳам аз мушкили ворид шудани муҳоҷирони ғайриқонунӣ дар канор намондааст.

БАР асоси гузориши ниҳод ва сомонҳои байналмилалӣ дар чанд соли қанги таҳмилий дар Сурия беш аз 200 ҳазор нафар кушта шуда ва қариб 4 миллион нафари дигар рӯ ба муҳоҷират овардаанд.

Ниҳодҳое, ки то ин муддат ба масъалаи муҳоҷирати сокинони ҷумҳуриҳои Осиёи Марказӣ, аз ҷумла Тоҷикистон ба кишварҳои дигар шабу рӯз гузоришу таҳлилҳо ба нашр мерасонданду ин равандро натиҷаи заъфу сиёсати ба назари онҳо худкомаи давлатҳои ин минтақа маънидод мекарданд, ҳоло дар мавриди фавқи муҳоҷирон ба Аврупо кам ҳарф мезананд.

Онҳо инро ҳам намебинанд, ки ин муҳоҷирони бечора дар роҳи сафар ба кишвари ободтаре қон медиҳанд ва пас аз расидан ҳам мавриди таҳқиру лату кӯби кормандони ниҳодҳои марзбонию амнияти қарор мегиранд. Аммо пас аз садҳо мушкилӣ, баробари вориди ин кишварҳо шудан, ба таҳқиру азияти сокинони бумӣ рӯ ба рӯ мешаванд. Пешгӯй мешавад, ки фақат дар Олмон то охири сол теъдоди муҳоҷироне, ки аз макомоти ин кишвар тақозои дарёфти ҳаққи паноҳандагии сиёсӣ мекунанд, ба 750 ҳазор нафар хоҳад расид.

Дар ҳақин ҳол Иттиҳоди Аврупо хушдор додааст, ки ин ҷомеа тавону имкони солони танҳо барои то 180 ҳазор нафар муҳоҷир додани саҳми паноҳандагӣ дар қаламрави худро дорад.

Тибқи хабарҳо, шумораи муҳоҷирон аз кишварҳои Ховари Миёна ва Африқои Шимоли дигар муҳоҷирони Аврупо ҳоло аз 5 то 7 миллион нафар буда, вале раванди тозаи вуруди онон вазъиятро ба ҳам задааст. Баъзе аз коршиносон, паёмдаҳои ин бӯхронро барои тамоми Аврупо марғбор дониста, ҳушдор медиҳанд, ки кишварҳои минтақа барои пешгирии оқибати ногувор бояд тадбир чӯянд.

Ҳоло танҳо иқдоме, ки ин кишварҳо ба таври фаврӣ мекунанд, кашидани симҳоро дар марзҳои ҳамаи Австрия ба сураи таъҷили дар марзҳои бо Олмон симҳор кашид, Маҷористон, ки кишваре дар роҳи гузори муҳоҷирони суриягӣ ба Аврупо аст, низ 175 километр марзи худ бо Сербистонро бо зудӣ симҳорпеч кард.

Мо акнун медонем (ва лаҳзаҳоеро низ дидем), ки дар Фарб ҳам инсонҳоро ба навъу ирку наҷод ҷудо мекардаанд.

Он ҳолате, ки як зани наворбардори телевизиони Маҷористон аз шиддати қару нафрат марди муҳоҷиреро, ки кӯдак дар даст дар ҳоли фирор буд, пешпо дода афтону бо ин ором нашуда, қори наворбардориро як сӯ гузошта, боз чанд тани дигарро роҳравон лагадқуб кард. Ин хабарнигори маҷорӣ бо номи Петра Лазло агарчӣ дар пайи ифшо шудани ин амали номатлубаш аз қор ронда шуд, вале тавзеҳоти ӯ, ки гӯё барои ҷимоят аз худ чунин рафторро ба муҳоҷирон раво дид, дигар беҳуда буд, чунки бо ин рафтор сираташ бозгӯ шудааст.

Наворҳое ҳам пахш шуданд, ки ба сӯи муҳоҷирони фирорӣ мисле, ки ба ҳайвоноти паси панҷара ғизо мевода бошанд, поре аз хӯрданиҳоро ҳаво медиҳанд ва аз он ки муҳоҷирони гурусна барои дастрас кардани ин порҳои ба сӯяшон ҳавододашуда бо талвоса талаш мекунанд, заъқ мебаранд.

Аврупо, ки ба мо таҳаммулгарой (толерантнос) ро меомӯзад, сабақи дигаре дод, ки ҳақин муносибати сарду ғайриинсонӣ ба муҳоҷирон аст.

Ин ҳолатҳои марбут ба фирориён ҳамаи он устура (миф)-ҳоеро, ки Фарб тавассути дастгоҳҳои таблиғоти худ ба мағзҳои мо тайи даҳсолаҳо

чо кардаанд, ба яқборагӣ шикаст.

Маълум шуд, ки нисбат ба муҳоҷирон фақат дар Русия ва ё кадом кишвари дигари Иттиҳоди Шӯравии собиқ рафтори бад намекунанд, балки дар худ Аврупо ҳам агар ин раванд хорич аз хоста ва барномаҳои шон бошад, рафтори дурушту ғайринсониро раво мекунанд.

Шветсия, Дания, Италия ва Англия аз дигар кишварҳои Аврупо ҳам акнун ба мушкили вобаста ба вуруди ғайриқонунии муҳоҷирон ба сарзаминҳои худ рӯ ба рӯ буда, шахсиятҳо ва мақомоти сатҳи мухталиф бо баёнӣ-яҳову изҳори назарҳо барои пешгирии аз эҳтимоли хатар ва таҳдидҳое, ки аз афзоиши шумори омадаҳои иқтисоду зиндагии мардумонашон рӯ ба рӯ мешавад, ибрази ташвиш мекунанд.

"Фатво"-ҳояшон ҳам ба ҳар шева, вале бо як мазмун дарҳол "содир" шуд: бо фавқи муҳоҷирон садҳо нафар афроди террористу ифротӣ низ аз Сурия ба Аврупо омаданд ва аз ҷойи по ёфтани онҳо бояд пешгирий шавад!

Дар пайи мушкиле, ки ба сари худ Аврупо афтодааст, шояд сиёсатмадоронаш каме фикр кунанд, ки вазъиятро дар Сурия ва ё ҳар кишвари дигари гирифтори қангу хунрезӣҳо дар чанд соли пеш кӣ бесубот карду ҳоло кӣ ва чӣ нерӯҳое аз Давлати ба ном исломӣ ҷимоят мекунанд?

Дар худ Аврупо муҳоҷирон имрӯз ба маънои нобудӣ ва фарқи бесуботиҳо шудани ин қитъаи доништа мешаванд. Дар гузашта тамоюли номуносиби рушди нуфус дар Фарб сабаби роҳ кушодани кишварҳо ба муҳоҷирон будааст. Зеро тамоми кишварҳои сарватманди ин қитъаи замин аз даҳсолаҳо пеш ба мушкили таваллуд рӯ ба рӯ ҳастанд.

Дар гузориши шӯъбаи нуфуси Департаменти масоили иқтисодӣ ва иҷтимоии Дабирхонаи СММ сатҳи зоиши кӯдак дар Олмон солҳои 2005-2010 фақат - 0,65, Испания - 0,68, Италия - 0,66, Англия - 0,88, Франция 0,95 дарсад зикр шудааст.

Ин нишондиҳанда дар маҷмӯъ, дар тамоми Аврупо 0,78 буда ва дар Аврупои шарқӣ бошад аз он ҳам поинтар - 0,68 дар сад эълон шудааст. Дар ҳоле ки барои рушди муносиб, ба гуфтаи паҳӯшгарон, ин омор аз 1,00 бояд кам набошад.

Дар ин гузориш тавзеҳ шудааст, ки фақат дар ИМА ин нишондиҳанда дар ҳадди лозим буда, ки аз ҳисоби мизони баланди таваллуд дар хонаводаҳои муҳоҷирони воридшуда аз Америкаи Лотинӣ таъмин шудааст.

Агар дар ин кишвар соли 1980 оилаҳои баромадашон аз Америкаи Лотинӣ фақат 15 миллион нафар буд, пас дар соли 2000 ба 35, 3 миллион нафар расида ва асоси рушди аҳолии Америкаро таъмин намудааст.

Гузоришҳои нав ин воқеиятро бозгӯ мекунанд, ки баъзе аз сиёсатшиносон кам шудани таваллуд-

ро омиле барои марги ба тадриҷи Фарб донистаанд. То рӯзҳои афзоиши фавқи муҳоҷирон ба Аврупо рушди ҷамъият дар кишварҳои ҳамсояи ин қитъа - Миср 1,34, Туркия 1,01 ва Алҷазоир 1,11 фоиз буду онҳо манбаи асосии таъмини бомароми муҳоҷират ба ин қитъа буданд. Ин дар ҳоле аст, ки аҳолии Миср акнун беш аз 89 миллион нафар, Туркия 73 миллион ва Алҷазоир беш аз 35 миллион нафарро ташкил медиҳад ва бешак то имрӯз имкони интиқолу кӯч бастанӣ теъдод аз шаҳравандони дорои қобилияти қор аз ин кишварҳо ба Фарб хеле зиёд боқӣ мемонад.

Аммо ҳоло раванди ғайри интизори ворид шудани муҳоҷирон аз Сурия ва дигар кишварҳои гирифтори қанг ҳолати танзимшударо аз байн бурда ва бинобар ақдаи таҳлилгарон, хатари ҷойгузинии муҳоҷирон бар мардуми бумии ин қитъаҳо бештар кардааст. Ин назария ҳанӯз дар гузашта аз сӯи муҳаққиқи америкоии равандҳои сиёсӣ Патрик Бюкенен дар китобе бо номи "Марги Фарб" ("Смерть Запада") баён шуда буд, ки он замон боиси нороҳати сиёсатмадорони аврупоӣ гардид.

Фавқи муҳоҷирати суриягӣҳо ба кишварҳои аврупоӣ афсонаҳо дар мавриди худӣ ҳомиёни номниҳоди ҳуқуқи башар ва бонигарони ниҳодҳои демократия ва озодиро ҳам аз байн бурданаст. Дар пайи ин воқеаҳо шояд андаке тасфи нафаси муҷриёни тарҳҳои фарбӣ, ки бо кӯмаку мусоидати молии сомонҳои таҳриқкор ба гӯши мо ин ҳама чиз "дар шумо-бад"-у "дар мо-хуб" гуфта, талқин мекунанд, шояд каме паст шавад? Ё боз ҳам ба мо сабақ дода таҳдид хоҳанд кард, ки ба гуфтаи мо қору рафтор кунед, вагарна ҳолати бад мешавад?

Ин нуктаро ҳам мешавад ёдоварӣ кард, ки замоне ҳавопаймоҳои паймони низомии НАТО ба сарзамини Либия, кишвари орому ободи Муаммар Қаззофӣ ҳамла карданд, ин шахсияти таърихӣ бо нафрат ба саркардаҳои қанг алайҳи кишвараш дар номаи саркушода (моҳи майи соли 2011) гуфта буд: "Шумо деворои муҳоҷират аз Африка ба Аврупо бомбаборон мекунед, деворе, ки террористони Ал-қоидаро аз ворид шудан ба Аврупо бозмедорад. Ин девор кишвари ман Либия буд. Шумо аҳмақ ҳастед. Барои (роҳ кушодан) ба ҳазорҳо муҳоҷирӣ дар ҳоли ҳиҷрати ғайриқонунӣ аз Африқо, барои ҷимоят аз Ал-қоида билохира, шумо дар оташи қаҳанам бисӯзед. Ва (ба хости Худо) чунин ҳам хоҳад шуд."

Чунин ба назар мерасад, ки ин дуо ва пешгӯӣ акнун ба воқеият табдил мешавад.

Солех ЮСУФОВ

ҲОҶИЁНИ ТОҶИК ОСЕБ НАДИДААНД

БИНО ба иттилои ситоди ҷумҳуриявии "Ҳаҷ-2015", дар натиҷаи фалокати ахире, ки дар Маккаи мукаррама ба вуқӯъ пайваст, ягон нафар аз ҳоҷиёни Ҷумҳурии Тоҷикистон осеб надидаанд.

Тавре сардори ситоди "Ҳаҷ-2015" - муовини Раиси Кумитаи оид ба қорҳои дин, танзими аъñana ва чашну маросимҳои миллии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Азизулло Мирзозода мегӯяд, ҳоло ҳама зоирини тоҷик, ки аз самтҳои Душанбе ва Хучанд ба самти Мадинаи мунаввара парвоз анҷом дода буданд, ҳамагӣ дар Маккаи мукаррама қарор доранд ва мунтазам маносики ҳаҷро адо намуда истодаанд.

Ёдовар мешавем, ки рӯзи 11 сентябри соли равон дар Масҷид-ул-ҳаром қране, ки ба қорҳои сохтмонӣ машғул буд, ба сахни ҳавлӣ ба болои зоирин афтодааст, ки бар асари ин ҳодиса 107 нафар ба ҳалокат расида, наздики 240 каси дигар қароҳати вазнини ҷисмонӣ бардоштаанд.

Тибқи хабарҳои расида, ҳодиса ҳангоми адои намоз рух додааст, ки яке аз сабабҳои афтодани қрани борбардор эҳтимоли шамоли сахт ва боронҳои пай дар пай маънидод карда мешавад.

ИҚТИДОРИ ҲАРБИИ ЧИН ҒАРБРО БА ТАШВИШ ОВАРДААСТ

ТАҲЛИЛГАРОНИ фарбӣ вусъати тези тавоноии иқтисодӣ ва ҳарбии Чинро яке аз масъалаҳои мураккаби сиёсати байналмилалӣ қарни 21 меҳисобанд. Аз рӯи ҳаҷми иқтисодиёт имрӯз Чин баъд аз Иёлоти Муттаҳидаи Амрико дар ҷаҳон мақоми дувумро касб карда, қисми назарраси бучаи кишвар ба эҳтиёҷоти ҳарбӣ равона карда шудааст. Дар ҳоле, ки тибқи ахбороти расмӣ бучаи ҳарбии мамлакат имсол 12% зиёд гаштааст, баъзе коршиносон пешгӯӣ мекунанд, ки солҳои наздик он ба ҳадди 40% хоҳад афзуд. Дар гузашти ҳарбие, ки санаи 3 сентябр дар Пекин ба муносибати галаба ба Ҷопони милитаристӣ дар Ҷанги Дувуми Ҷаҳонӣ доир гашта буд ва дар он сарони бисёр кишварҳои ҷаҳон хузур доштанд, Чин иқтидори ҳарбии худро маърази оламиён намуд.

Афзудани иқтидори ҳарбии Чин роҳбарияти ИМА ва Созмони Аҳдномаи Атлантикаи Шимоли (НАТО)-ро беташвиш гузоста наме-тавонад. Чиноҳо таъя бар технологияҳои русӣ истеҳсоли навъҳои муосири силоҳи ватаниро ба роҳ мондаанд. Ҳоли ҳозир таҳдиди таҷовузи бевоситаи Чин дида намешавад, аммо кӯшиши он баҳри дар минтақаи Уқёнуси Ором сарвариат доштан баръало мушоҳида мешавад. Тибқи гузориши таҳлилгарон, Чин имкони бомуваффақият иҷро намудани тамоми амалиёти ҳарбӣ дар баҳри қушодро надорад, чун қувваҳои баҳрии он ба миқдори зарурӣ киштиҳои зеробори доро нестанд. Аммо дар ин самт ӯ метавонад аз кӯмаки иттифоқчи худ-Русия бархурдор шавад. Аини ҳол артиши Амрико қудратмандтарин қувваи ҳарбӣ дар ҷаҳон аст, вале акнун рақибон низ дар ҳамдастӣ метавонанд ба он муқобилият кунанд.

ДАР УКРАИНА АНДОЗ БАРОИ САРВАТ ҚОРҶИ КАРДАНИАНД

ПРЕЗИДЕНТИ Украина Пётр Порошенко пешниҳод кард, ки "аз боигарӣ" андоз ситонида шавад. Дар ин хусус ӯ дар Шӯрои миллии ислоҳот ибраз дошт, хабар медиҳад котиботи матбуоти президент. "Президент нуқтаи назари худро дар бобати зарурияти роҳандозӣ намудани чунин навъи андоз баён намуд", - гуфта мешавад дар ин хабар. Порошенко қайд намуд, ки сиёсати андозбандии кишвар бояд ба рушди иқтисодӣ мусоидат намояд: "Натиҷаи ислоҳот бояд чунин сохтори андозбандие гардад, ки барои андозсупоранда осону фаҳмо бошад ва ба талаботи Иттиҳоди Аврупо мувофиқат намояд", - гуфтааст ӯ. Аммо коршиносон ба ин назаранд, ки бисёре аз намоёндогони ҳукумати Порошенко сахт дар фасод гӯтидаву маҳз аз замони рӯйи қор омадани он соҳиби сарват шудаанд ва ин иқдоми президент ба онҳо хуш нахоҳад омад.

ОЛМОН НИЗ САДДИ МУҲОҶИРОН МЕШАВАД?

ОЛМОН бар асари рехтани фавқи муҳоҷирон дар сарҳади чанубиаш бо Австрия назорати муваққати сарҳади қорӣ карданаст, хабар медиҳад оҷонсии Рейтер таъя бар изҳороти вазири қорҳои дохилии кишвар Томас де Мезйер. Тибқи суҳанони вазири мақсади ин чорабиниҳо маҳдуд сохтани ҳиҷрат ва ба танзим даровардани вуруд ба хоки Олмон будааст. "Мо наметавонем ба фирориён иҷозат бидиҳем, ки озодона қучоеро хоҳанд, барои зисташон интиҳоб намоянд", - гуфт ӯ.

Тибқи созишномаи Шенген миёни иштирокдорони он сарҳади қушода аст, вале дар сурати муваққатӣ буданашон метавонанд баъзе намуҳҳои назорат дар онҳо қорӣ шаванд. Моҳҳои ахир фавқи муҳоҷирон ба Аврупо бамаротиб зиёд шудааст. Тибқи оморҳои Созмони Милали Муттаҳид, шумораи муҳоҷирони ғайриқонунӣ, ки аз кишварҳои Ховари Наздиқи Африқо ба Иттиҳоди Аврупо омадаанд, аз 348 ҳазор нафар гузаштаанд. Таҳмин меравад, ки дар ду соли наздик шумораи муҳоҷирон камаш ба 850 ҳазор нафар хоҳад расид, ки қисми асосии онҳо дар Олмон хоҳанд монд.

Азамат ДҶУСТОВ

Ҳар ки бар душмани халқ равон аст чу баҳр...

Сайфулло САФАРОВ, муовини директори Маркази тадқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон:

- Ин як хиёнати бузурге ҳаст назди давлату миллат, ки бо ягон мизон онро наметавон баркашид. Ин амал аз ҷаҳолату бе-

фаҳмии ин генерал гувоҳи меҳад, ки даст ба ин аъмоли нангин задаст. Хуб, алҳол баҳодиди дар ин қазия мушкул аст, чун амалиёт алайҳи ин хоинон идома дорад. Зарур аст, ки ҷомае ба ин вазъи ба амал омада дуруст баҳо диҳад. Албатта, мақомоти дахлдор таъя ба қонунгузорӣ ба ин кирдори ҷиноятӣ баҳои худро додаанд, аммо мебо- яд ҷамагон асли ин масоилро ду- руст бифаҳманду сипас баҳогузори намоянд. Баъдан, бояд гуфт, ки он нафароне, ки дар мубориза алайҳи ин ҷинояткорон ҷон тохтаанд, бояд аҳли оилашон тахти назорат ва ғамхории давлат гирифта шаванд, чунки онҳо барои осоиши ин киш- вар қурбон шудаанд.

Сайидмукаррам АБДУЛҚОДИРЗОДА, раиси Шӯрои уламои Маркази исломии Тоҷикистон:

- Афроде, ки монанди ҳоҷи Ҳалим бидуни гуноҳе мусалмонро мекушанд, ҷояшон ҷаҳаннам мебошад. Ҳоҷи Ҳалим фарде дӯзахӣ, хиёнаткор, хизматгори хоҷагони хоричӣ буда ва Ҳизби наҳзати исломӣ ҳам як ташаккули фитнаангез аст.

Бешубҳа, дар хиёнати гурӯҳи генерал Абдуҳалим Назарзода маъруф ба ҳоҷи Ҳалим хоҷагони хоричияшон даст доранд, ки агар ин амалашонро анҷом намендоданд, барояшон марг мебуд. Ҳоло, ки анҷом доданд, боз ҳам онҳоро марг интизор аст.

Хиёнаткори ҳоҷи Ҳалим бори аввал набуда, солҳои 90-уми асри гузашта ӯ ҳамроҳ бо Ҳизби наҳзати исломӣ мардумро ба ҷанг кашид ба буд. ҲНИТ фатво баровард, ҳар касе майдон набарояд, занаш талоқ мешавад. Бо ҳамин фатво чалла- муллоҳо мардумро ба майдон кашиданд, ки дар натиҷа 150 ҳазор на- фар ҳалок шуд. Ин ҳам натиҷаи фитнаю найранги ҲНИТ аст.

Дар ҷаҳон ягон ҳизби исломӣ бе хоҷагони хоричӣ фаъолият на- мекунад ва мусаллам аст, ки чун кӯмак мегиранд, дар лаҳзаҳои му- носибу зарурӣ ин аҳзоб алайҳи ум- мати Ислми истифода мешаванд.

Саҳобохон ҲУСЕЙНОВА, узви Раёсати КИ ҲҚДТ дар шаҳри Исфара:

-Ҳар ноо- ромие, ки сар мезанад, пеш аз ҷама ба дили модарон таъсир ме- расонад. Зеро модарон ҳамеша ҷонибдори оромӣ ҳас- танд.

Хабари ҳуҷуми мусаллаҳонаро ба қисми низомӣ шунида мо модарони шаҳри Исфара саҳт дилгир шудем. Мо ин амали ноҷавонмар- донро маҳкум карда, дигаронро даъват мекунем, ки ба қадри ҳаёти осоишта ба қадри заҳматҳои шабо- нарӯзии Президенти мамлакат би- расанд.

Мо ҷанги шаҳрвандии таҳми- лиро паси сар кардем, ки он бояд барои мо сабақи бузурги таърихӣ гардад. Модарони дар ин ҷанг фарзандгумкарда то ҳанӯз дар фиристои ҷигарбандони ғурамарга- шон нола мекунанд. Худованд ди- гар аз ин рӯзҳои саҳту сангин ни- гаҳ дорад.

Абдулмачид ҒАҒУРОВ, роҳбари диаспораи тоҷикони Ҷумҳурии Чувашии Федератсияи Русия

- Аъзои диаспораи тоҷикони Ҷумҳу- рии Чувашии Федератсияи Русия бо на- шри як изҳор- от аз рӯйдо- ҳҳои ахири дар кишвар ба- вҷуъ омада, изҳори нигаронӣ на- мудаву ба ин кор дастдоштагонро "хоин" унвон кардаанд, ки мо муҳ- тавои онро дар зер меорем.

Баъди воқифи шудан аз вазъи- яти сиёсии дар Ҷумҳурии Тоҷики- стон баамаломата, мо ҷаласаи аъзои ҷамъиятро, ки зиёда аз 4 ҳазоранд, доир намуда, масъалаи мазкурро баррасӣ намудем.

Имрӯзҳо баъзе хоинони милла- ту Ватан боз ба даст силоҳи гирифт- таву ба муқобили бародарону ҳам- ватанони худ бархостаанд, ҳар лаҳ- за пеши назар ҳамон ҳодисаҳои нангину хуни солҳои 90-ум вона- муд мешавад.

Ин нафарон, аз қабилҳои ҳоҷи Ҳалиму дигар ҳаммаслакони со- биқи наҳзатиаш боз меҳоянд, ки халқи тоҷикро ба муқобили ҳам бар- хезонда, миллатро ба вартан нестӣ баранд. Аммо тавре меғоянд: "но- бино асосяро як маротиба гум ме- кунад" ва миллати тоҷик низ имрӯз дигар дӯстро аз душман ба хубӣ фарқ мекунад.

Мо, муҳочирони кории тоҷик, нисбати тақдирӣ имрӯзу ояндаи миллату Ватани худ бетараф набу- да, аз Ҳукумат ва мақомоти қудрати Тоҷикистон хоҳиш менамоем, ки ҳарчи зудтар аъзои ин гурӯҳи террористиро дастгир намуда, ба фаъолияти ҳизби ба ном исломӣ дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷики- стон хотима бахшанд.

Нурулло НАСРИДДИНЗОДА Маҳмадқул, прокурори шаҳри Истиқлол, мушовири адлияи дараҷаи 1:

-Вазнин- тарин ҷиноят дар назди хал- қу Ватан ин хиёнат ба дав- лат аст. Ама- ли ноҷавон- мардонаи ге- нерал Абдура- ҳим Назарзода ва ҳаммаслақонаш мувофиқи моддаи 305 Кодекси

ҷиноии Ҷумҳурии Тоҷикистон-хиё- нат ба Ватан маҳкум мешавад. Ле- кин тавре ҷамагон огаҳӣ дорем, Прокуратураи генералии ҷумҳури нисбати муовини вазири мудофиаи ҷумҳури Абдуҳалим Назарзода ва ҳаммаслақаш полковник Ҷунайдулло Умаров дар асоси дигар моддаҳо низ -қисми дуоми моддаи 307 Ко- декси ҷиноии Ҷумҳурии Тоҷики- стон-ташкили гурӯҳи ҷинояткор, 309 - диверсия ва 179 - терроризм пар- вандаи ҷиноӣ оғоз кардааст, ки бо- варӣ дорам дер ё зуд ин ҷама хиё- наткорон дар назди қонун ҷавоб хоҳанд гуфт.

Саиданвар КАМОЛОВ, генерали мустафъӣ:

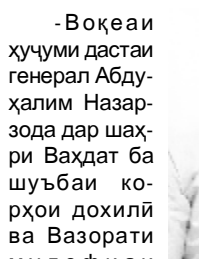

- Назарзо- да тани танҳо наметавонист даст ба муқо- вимат занад. Пас аз таҳли- ли далелҳои шайъие, ки дар даст ҳаст ва аз таҷри- баи муфатти- шии худам меғоям, ки ба эҳтимоли зиёд, дӯстон ва ҳаммаслакони собиқ ӯро бовар кунанданд, ки "ту оғоз кун, мо ҷама омода ҳастему аз пушти ту меҳезем". Як нафар тани танҳо ҳеҷ вақт ин хел ҷуръат на- мекунад ва ба ин роҳ ҳам намера- вад.

Як моҳ қабл бо худи Назарзо- да мулоқот карда будам. Ҳоҷи Ҳалим бо амалкарди охираш кул- ли гуфтаҳояро дар мавриди сул- ҳу осоиштагӣ мисли қоҳ ба бод дод ва ман ҳам ин порчаи суҳбат- ро, ки барои китоби хотиротам ома- да карда будам, пас аз ин воқеа ги- рифта канор гузоштам. Вай дар ҳамин мулоқот, ки тақрибан як моҳ пеш буд, ба ман мегуфт, касе на- бояд ин амниятро оромии кишвара- монро халалдор кунад. Аммо ҳоло мефаҳмам, ки гап дигару кор ди- гар будааст. Маълум мешавад, ин қабил шахсон ҳамон кинаву адова- те, ки доштанд, аз дилашон берун накардаанд. Ман мефаҳмам, ки ҷомае бе камбудӣ намешавад, аммо ин маънои онро надорад, ки силоҳ гирифта ба сари миллати худ тир кушад.

Бо итминон меғоям, ки поёни ин қазия аз ҳоло маълум аст, ки бо маҳв гардидан ва ё бо боздошти ӯ анҷом меёбад.

Ҳайдарҷон ЭШОНҚУЛОВ, муовини сардори КВДК "Ҳадамоти санитарии шаҳри Хучанд:

-Воқеаи ҳуҷуми дастаи генерал Абду- ҳалим Назар- зода дар шаҳ- ри Ваҳдат ба шубҳаи ко- рҳои дохилӣ ва Вазорати м у д о ф и а и кишварро амали ноҷавонмардона меҳисобам. Ин корро нафароне ба ҷо меоранд, ки сулҳу оромӣ бароя- шон қадру қимате надорад. Ҳол он ки мо бояд ба қадри сулҳу суботи бо талашҳои пайгиронаву ҷонфидо-

иёнаи Сарвари давлат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба даст омада, расем ва онро чун гаҳараки чашм эҳтиёт кунем. Ба фармудаи Сайи- дои Насафӣ:

**Ҳар ки бар душмани халқ
равон аст, чу баҳр,
Зуд бошад, ки сари хеш
чу гирдоб хӯрад.**

Ш. ҚОНМАМАДОВ, ректори Донишгоҳи давлатии Хоруг ба номи М. Назаршоев

Истиқло- лияти давла- тии кишвар барои рушди шахсияти ҳар як шаҳрванд дар меҳвари а н д е ш а и миллӣ, фарҳ- анг ва муқад- дасоти миллӣ шароити воқеӣ фа- роҳам овард. Доираи инкишофи мустақил барои ҳар як шаҳрванд ҳам аз нуқтаи назари сиёсӣ ва ҳам ҳуқуқӣ таъмин карда шуд. Кишвар рӯ ба тараққӣ ниҳода, дар мамла- кат сохтмонҳои азиями аср дар муд- дати кӯтоҳ анҷом ёфтанд. Бо мақ- сади таҳкими давлатдорӣ ва таъми- ни рушди суботи кишвар инкишо- фи муътадилӣ ҷомае дар доираи раванди конституционӣ шартӣ му- ҳим мебошад.

Аз ин рӯ, мо бояд кӯшиш намо- ем, ки ба муқобили ҷунин зухуроти фарзнок, ки ҷомаеи имрӯзро ба ташвиш овардаст, мубориза барем. Аҳли донишгоҳ фаъолияти гурӯҳҳо ва шахсони алоҳидаро, ки оромии ҷомае, ваҳдати миллӣ, сулҳу субо- ти кишварро халалдор месозанд саҳт маҳкум менамоем. Аз ин рӯ, ба тамоми шаҳрвандон ва фарзан- дони сарбаланди тоҷик муроҷиат менамоем, ки оромии кишварро сар- ҷамъона дар бархурдҳои ҷаҳонӣ чун гавҳараки чашм ҳифз карда ба хотири муҳофизати муқаддасии ҳаёти инсон аз ҷама гуна воситаҳои зӯрварӣ, фишор, таҳдиду таҳриб- кории нафарони хиёнаткор эмин нигоҳ доранд. Ва мақсуду марома- шонро танҳо дар доираи меъёри қонун ва ҷараёни ҳуқуқӣ ба роҳ мо- нанд.

Бахтулло АЛИЗОДА, омӯзгор аз ноҳияи Рӯдакӣ:

- Амали генерал Абдуҳалим Назарзода хиёнате саҳт нисбат ба давлат ва миллати мост.

Дар таърих бисёр мавридҳои будааст, ки шахсони дорои ҷойгоҳ ва нуфуз бо мақсади расидан ба мақ- ому мартабаи баландтарест даст ба ҷунин амали нангин задаанд. Аммо барои кишвари мо, ки ҳанӯз захмҳои аз ҷанги дохилӣ гирифтааш ба ду- рустӣ шифо наёфтаанд, амали но- ҷавонмардонаи ин мақоми ҳарбӣ зарбаи дигар шуд. Таърих сарна- вишти ҷунин шахсонро худ қисмат мекунад.

Вале ба боварӣ метавон гуфт, ки подоши ҷунин кирдорҳо дар ҷомаеи мо баҳои сазовор мегирад ва барои имрӯзиёну ояндагон сабақ мешавад.

Он чӣ ки ба мардум аз ин ама- ли номатлуб расид, ташвишу сар- сонҳои бечо буд, ки бори дигар

чанд рӯз ҷомаеи тақон доду ба мардум рӯзҳои саҳти гузаштаро ба ёд овард. Хайрият, ки дар натиҷаи хушёриву ҷасорати мақомоти амни- ятӣ ва кормандони вазоратҳои ко- рҳои дохилӣ ва мудофиаи пеши роҳи иҷрои ин тарҳи душманона ба зудӣ гирифта шуд. Дар натиҷаи иқдоми бамавриди ин ниҳодҳо дар Тоҷи- кистон аз як бӯҳрон ва бесуботи дигар пешгирӣ гардид ва кори хайр шуд.

Юлдошбой ҚОСИМОВ, сокини Хистеварзи ноҳияи Б.Ғафуров:

-Амну амонӣ ва сулҳу субот ба- робари дигарон ба мо деҳқонон низ чун обу ҳаво за- рур аст, онро ги- ромӣ мебарем.

Ман дар бораи ҷанги шаҳр- вандӣ чизе гуф- танӣ нестам. Ле- кин меҳоям аз воқеаи тирамоҳи соли 1998 ёдо- вар шавам. Вақ- те дастаи мусаллаҳонаи Маҳмуд Худойбердиев ба вилоти мо ҳуҷум кард, на танҳо чандин одамони бе- гуноҳ ба ҳалокат расид, балки нар- хи наво яқбора ба осмон дакка зад. Мавзеи "Панҷшанбе"-и маркази ви- лоятҳои, ки бо нозу неъматҳои фаровонаш вирди забони ҷамагон буд, таи чанд рӯз холиву беодам монд. Мардум ба таҳлука афтада, аз тарси он ки ҷанг шавад, гурса- нагӣ мешавад, ҳар чиз ба дасташ омадаро ба қиматиаш нигоҳ накар- да, меҳариданд. Шукрона, ки ҷама- аш паси сар шуд.

Касофати ин ҳуҷуми ноҷавон- мардона ҳамон рӯзҳоро оварданаш мумкин аст. Бинобар ин ҳам мо бояд хушёриву зиракии сиёсиро набояд аз даст диҳем.

Абдуазиз ИСМОИЛОВ, донишҷӯӣ:

-Ману ҳамсабақонам имсол тавассути Маркази миллии тес- тии ҷумҳури ба донишқадаву до-

ни ш о ҳ ҳ о и дилхоҳи худ дохил шуда, ифтихор аз он кардем, ки соҳиби номи баланди до- нишҷӯ шу- дем. Акнун лавозимоти хонишро ха- рида, дар таралдуи омода шу- дан ба дарсҳо будем, ки хабари нангини ҳуҷуми мусаллаҳонаи иddaero ба қисми низомӣ тавас- сути оинаи нилгун тамошо карда, таъбамон саҳт хира шуд. Ростӣ гап, ҳайфам ба он гумроҳшуда- гон омад, ки фирефтаи душманони миллати мо шуда, даст ба ҷиноят задаанд.

Лекин мо ҳамсолону шарикдар- сон аҳд кардем, ки ҷавобан ба ғам- хориҳои Роҳбари давлат нисбати мо ҷавонон ба ҳақи хубу аъло хон- да соҳибмаълумот ва мутахассиси хуб ба камол расем. Ва ҳатман ба Ватани ҷоноҷони худ содиқона хиз- мат хоҳем кард.

Ҳар ки бар душмани халқ равон аст чу баҳр...

← саҳ. 7

Назрӣ АСАДЗОДА,
мудири шуъбаи
маорифи ноҳияи Ҳисор:

-Тазохуроти мусаллаҳонаи гурӯҳи ифротгароён дар шаҳрҳои Душанбею Ваҳдат ва муқовиматҳои минбаъдаи бенатичаи онҳо дар минтақаи Ромит

тӯли даҳрӯза аввали моҳи равон талоши ғайриоқилона ва кӯшиши муғризонае буд, ки аз ғумроҳии ақидати-ву маънавий ва дарки нодурусти равандҳои сиёсӣ дар дохил ва хориҷи кишвар маншаъ мегирад. Ин тазохурот барои ҷомеаи мо бори дигар нишон дод, ки ғумроҳии маънавию идеологӣ ҳамеша хатари табдил шудан ба ғумроҳии сиёсиро дорад ва ғумроҳии сиёсӣ бархоро ба вартаи ифротгароӣ мегардад. Чунин тарзи андешаву тафаккур бо андаке таҳриқи эҳсосот метавонад даргирихоро ба вуҷуд оварад. Соҳибони чунин ҷаҳонбинӣ аз дидгоҳи танги идроки худ ба ҳама равандҳо нигоҳи вожгуна доранд ва зарарро суду судро зарар талаққӣ мекунанд. Ин аст, ки онҳо беиба санг ба сӯи ҳонаи худ меандозанд ва теша ба решаи худ мезананд.

Ин тазохуроти мусаллаҳонаи хунин ва нангин, ки боиси марги даҳҳо нафар ва бесаробониҳои чандин хонадону ятимии садҳо кӯдакону тифлонии маъсум гардид, ба ҷуз кирдори бемантиқ ва амали ифротгароёна чизе нест. Ҷонфидоихову аз худ гузаштанҳо бояд ба хотири ободии Ватан бошад, на ба хотири ҳароби он. Фидокориҳои афроди миллат бояд барои қавӣ қардани пояҳои давлату давлатдорӣ бошад, на ба хотири заъиф қардани он.

Ин низоъ бо дар назардошти шакли тазохур ва самти ҳаракати пайравонаш бо эҳтимоли зиёд бидуни таъсири ҳамкориҳои гурӯҳҳои байналмилалӣ ифротгаро буда наметавонад. Сару садоҳое, ки дар хусуси даст доштани баъзе аз ниҳодҳои қудратии кишвар даст ташкили низоъи ҳарбии руҳдода аз тариқи расонаҳои хориҷӣ ба василаи коршиносону таҳлилгарони онҳо баланд карда мешавад, куллан бемантиқ аст, зеро ба вуҷуд омадани низоъи мазкур метавонад осебпазир будани ҷомеаи моро дар арсаи байналхалқӣ ба намоиш гузошта бозгӯи ноустувории вазъии сиёсӣ ва амну субот дар кишвар бошад. Ҳамчунин ин тазохурот метавонад боиси коҳиши эътимоди сармоягузориҳои бурунмарзӣ ва умуман, инвестицияи хориҷӣ дар қаламрави чумхӯрӣ гардад. Пас бо дар назардошти талошҳои фидокоронаву кӯшишҳои мунтазам ва қатъии Сарвари кишвар паи ба даст овардани ризоият ва сулҳу ваҳдати миллӣ, таҳкими амну суботи сиёсӣ ва ҷалби инвестицияи хориҷӣ ҷиҳати рушди устувори иқтисоди кишвар чӣ гуна метавон бовар кард, ки тазохуроти мазкур як амали барномарезишудаи ниҳодҳои қудратии кишвар бошад. Ин дасисаи дигари ВАО-и бурунмарзӣ ва таҳлилгарони ҳангомасозу манфиатҷӯест, ки ҳатто аз фоҷеа ҳам мехоҳанд ба нафъи худ истифода кунанд.

Бо дар назардошти дар мавқеи бисёр ҳассоси геополитикӣ қарор доштани Чумхӯрии Тоҷикистон ва дар робита ба шиддати бархурдҳои сиёсӣ дар минтақа ва махсусан моҷароҳои мусаллаҳонаи дохилии соҳрои охир ғумон меравад, ки афзӯ-

дани теъдоди кормандони ҳадамоти амниятӣ дар кишвар як амри зарурист. Илова ба мушкилоте, ки бо сабаби ҷойгиршавии Чумхӯрии Тоҷикистон дар минтақаи ҳассоси геополитикӣ ба вуҷуд омадааст, бояд дар мадди назар дошт, ки миллати тоҷик аз қадим рақибони сарсахти сиёсӣ дошту дорад. Мо ҳатто душманони ошкоро ҳам дорем, ки аз бадхоҳӣ ва худкомагӣ мавҷудияти моро ҳамчун миллат инкор карда марзубу фарҳанг ва тамоми дастовардҳои миллии моро моли худ мехонанд ва ҳатто ҳастии моро мехоҳанд дар худ фуру баранд.

Низомҷон МАРАҶАБОВ,
вакили мардумӣ
дар Маҷлиси вакилони халқи
ноҳияи Ҷ.Расулов:

Дар ноҳияи мо халқҳои тоҷик, қирғизу тотор ва русҳо аҳлонаи тифлоқона умр ба сар мегарданд. Хусусан ташрифи имсолаи Ҷаноби Олӣ ба ноҳия, бо дуои неки он кас ба истифода додани Кохи фарҳанг ва пардабардорӣ аз рӯи ҳайкали асосгузори давлати тоҷикон-Исмоили Сомонӣ ба мо сокинони ноҳия рӯҳияву илҳомии тоза бахшида, моро ба меҳнати фидокорона ба хотири ободии Ватан ҳидоят кардааст.

Шахсан ман амали ноҷавонмардонаи гурӯҳҳои ҷинояткорро маҳкум менамоям. Боварӣ дорам, ки интиҳобкунандагони ман низ ин кори носавобро маҳкум мекунанд. Мо аз ин гуна ҳолатҳои ноғувор хулосаи даркорӣ бароварда бояд дар атрофи Роҳбари давлат боз ҳам муттаҳидтар гардем. Баҳри татбиқи ҳадафҳои созандаш кӯшиш ба харҷ диҳем. Танҳо муттаҳидӣ ва сарҷамъӣ метавонад моро аз касофати ин амалҳои носавоб ниғаҳ дорад.

Ҳасан БОҚӢ, адиби ҷавон:

- Шоири халқии Тоҷикистон устод Муҳаммад Ғоиб мефармоянд:

Ватан имрӯзи мо, ояндаи мост,
Паноҳи мурдаву ҳам зиндаи мост.

Ба фикрам, ҳоҷат ба шарҳу эзоҳи ин мисраъҳо нест. Зеро хонандаи зақӣ худ дарк кард, ки ҳадаф аз ин г у ф т а ҳ о и шоир чист. Маълум, мо ба қадри Ватан, соҳибистиқлолӣ бирасем. Президенти мамлакат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон борҳо таъкид мекунанд, ки шукронаи ин сарзмин кунем, шукронаи хоку обу ҳавои Ватани маҳбубамон кунем. Шукрона кунем, ки мо соҳибдавлатам. Ҳол он ки дар дунё гурӯҳгӯрӯҳ халқияту миллатҳои арзи ҳастӣ мекунанд, ки на давлат доранду на сарзамин. Паҳну парешонанд. Масалан, курдҳо аз чумлаи сернуфустарин мардуми оламанд, аммо бедавлатанд.

Чун имрӯз мебинем, ки ба ҷои чун гавҳараки чашм ғиғз қардани Ватани азиз ба он хиёнат мекунанд, аз ин тоифа ҳайфам меояд.

«МХ»

ҶАВОНОН АМАЛИ НАНГИНИ ХИЁНАТКОРОНРО МАҲКУМ МЕКУНАНД

ДАР ДОИРАИ ДАВРИ ЧОРУМИ РОҲПАЙМОИИ АВТОМОБИЛӢ

Ҷавонони иштирокчиҳои даври чоруми роҳпаймоии автомобилӣ дар шоҳроҳи Душанбе-Ҳисор-Шаҳринав - Турсунзода бо ҳамсолони худ аз ноҳияҳои Ҳисору Шаҳринав ва шаҳри Турсунзода зимни як ҷамоати амали гурӯҳи ҷиноиро бо сардории собиқ муовини Вазири мудофиаи Чумхӯрии Тоҷикистон Абдуҳалим Назарзода мавриди муҳокима қарор дода, амали нангини ин хоинони миллатро қатъиян маҳкум карданд.

Ҷавонон иброн доштанд, ки чунин амали нангинро, бахусус дар арафаи таҷлили Рӯзи истиқлолияти давлатӣ, ки бо қасди ноором намудану бадном сохтани ҷомеа роҳандозӣ гардидааст, ҳеҷ гоҳ бахшида наметавонанд.

Раиси ташкилоти ҷамъиятии ҷавонон "Созандагони Ватан" Абдулло Раҳмонзода зимни суҳбат изҳор дошт, ки бо мақсади сазовор таҷлил намудани қашни 24-умин солгарди Истиқлолияти давлатӣ ва 3000-солагии Ҳисори Шодмон рӯзҳои 9-10 сентябри соли 2015 даври чоруми роҳпаймоии автомобилӣ дар шоҳроҳи Душанбе-Ҳисор-Шаҳринав-Турсунзода, ки бо сатҳу сифати байналмилалӣ азнавсозӣ гардидааст, бо иштироки зиёда аз 100 нафар ҷавонон аз манотиқи гуногуни кишвар доир шуд.

Ба гуфтаи ӯ, интиҳоби иштирокчиён ба ин қабилӣ тавассути шабакаи иҷтимоии Фейсбук сурат гирифта, ҷавононе интиҳоб гардиданд, ки ҳамчун фаъоли шабақаҳои иҷтимоӣ ба эҷоди фазои иттилоотӣ машғул мебошанд.

Тибқи нақшаи қабилӣ бо мақсади огоҳии қабилӣ ҷавонон аз таърихи бою пурғановати халқи тоҷик ва ифтихор аз фарҳанги қадимаи миллии сараввал иштирокчиён бо ҷавонони ноҳияи Ҳисор воҳурӣ намуда, ҳамдигарро бо Иди истиқлолияти давлатӣ табрик карданд. Сипас сайри яқояи иштирокчиёни қабилӣ бо ҷавонони ноҳия дар Қалъаи бостонии Ҳисор, ки таърихи 3000-сола дорад, қараён гирифт. Дар рафти боздид аз осорхонаи ин макони бостонӣ ҷавонон аз таърихи шаҳри қадимаи Ҳисор маълумоти саҳеҳ гирифтанд.

Ҳамчунин, ҷавонон аз рафти корҳои омодагӣ ва сохтмони иншооти қашнӣ, ки ба муносибати қашни 3000-солагии Ҳисор сохта шуда истодаанд, шинос гардиданд, ки боздид аз тарҳи лоиҳаи қабилӣ миллии харбузашакл, ки тухфаи Президенти мамлакат ба сокинони ноҳияи Ҳисор аст, бисёр хотирмон буд.

Сипас, бо мақсади фаъол намудани онҳо дар самти татбиқи ҳадафҳои стратегии Ҳукумати кишвар, аз он чумла таъмини амнияти озуқаворӣ иштирокчиён сайри худро дар яқоягӣ бо ҷавонони ноҳияи Шаҳринав дар ангурбоғҳои ин ноҳия давом доданд. Баъди боздид аз чунин қабилӣ ҷавонон иброн намуданд, ки дар воқеъ давлату Ҳукумати кишвар таҳти сарвари Президенти хирадманди он муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон тавонистааст, ки дар самти таъмини амнияти озуқаворӣ бо роҳи бунёди боғу тоқзорҳо қадамҳои устувор ниҳода, кишварро аз ҳама гуна вобастагии иқтисодӣ эмин нигоҳ дорад.

Нимаи дуоми рӯзи 9 сентябр иштирокчиён осорхона ва қитъаҳои истеҳсолии Корхонаи алюминии тоҷикро тамошо карданд. Зимни боздид собиқадорони қабилӣ аз қараёни истеҳсоли маҳсулоти ширкат нақл намуданд. Маълум аст, ки Ширкати алюминии тоҷик яке аз қабилӣ азим нафақат дар миқёси чумхӯрӣ, балки берун аз он ба ҳисоб рафта, ба маҳсулоти он дар хориҷи кишвар талабот зиёд аст. Зикр шуд, ки ин қабилӣ дар тақвияти иқтисоди содиротии кишвар нақши муассир дорад.

Баъди боздид аз қабилӣ ҷавонон иброн намуданд, ки шиносӣ бо фаъолияти чунин иқтисодии азими истеҳсоли боварии онҳо ба ояндаи боз ҳам дурашони Тоҷикистони соҳибистиқлол дучанд кардааст.

Бо мақсади тақвияти дӯстию рафқат баъди анҷоми боздид аз ин қабилӣ азими кишвар дар истироҳатгоҳи Ширкенти Корхонаи алюминии тоҷик байни дастаҳои футболбозони қабилӣ, шаҳри Турсунзода ва дастаи футболбозони "Созандагони Ватан" бозии рафиқона сурат гирифта, шомӣ ҳамон рӯз дар истироҳатгоҳи хунармандони шаҳри Турсунзода бо барномаи фарҳангӣ хотири ҷавононро шод намуданд.

Санаи 10 сентябр ҷавонон

вориди шаҳри Турсунзода гардида, ба хотири пос доштани хотираи Қабилӣ Тоҷикистон Мирзо Турсунзода дар пояи муҷассамаи он гулгузорӣ намуданд.

Сипас, дар майдони назди муҷассамаи устод Мирзо Турсунзода ҷамоати ҷавонон баргузор гардид. Ҷавонон ҳамдигарро ба Иди истиқлолияти давлатӣ табрику муборакбод намуда, бо шукргузорӣ аз сулҳу субот аз ашъори Мирзо Турсунзода дар васфи дӯстию рафқат шерҳо қироат намуданд.

Абдулло Раҳмонзода иброн намуд, ки маҷмӯи қабилӣҳои сиёсӣ, иқтисодӣ, фарҳангӣ ва варзишӣ, ки зимни роҳпаймоӣ доир карда шуд, дар тарбияи ватандӯстию ҷавонон нақши амқ гузошта, қувваи бузурги онҳо ба қабилӣ созандагӣ ободонӣ равона хоҳад кард.

Раиси ташкилоти ҷамъиятии ҷавонон "Созандагони Ватан" дар идомаи суҳбат афзуд, ки дар шароити имрӯза қабилӣҳои минтақавӣ, ҳифзи истиқлолияти давлатӣ аз ҳар як сокини чумхӯрӣ масъулияти баланди шаҳрвандию миллиро тақозо менамояд. Ҳар яки мо вазифадор ҳастем, ки ба қабилӣ ин дастовард расем, онро аз ҳама гуна хатар ҳифз намоем, бар зидди ҳамагуна зуҳуроте, ки ба истиқлолияти давлатӣ ҳавф меорад, муборизаи беамон барем, аз ҳама гуна таассубу бегонапарастӣ ва тақлиди фарҳанги бегона парҳез намоем. Танҳо дар ҳамаи ҳолат метавонем, бо гуруҳи иброн намоем, ки мо шаҳрванди давлати соҳибистиқлолем ва онро ном Тоҷикистон аст.

Бале, ҳар як фарди бо нангунумуси кишварро лозим аст, ки баҳри таҳкими пояҳои истиқлолияти давлатӣ атрофи ғояи миллии пешниҳоднамудаи Президенти кишвар муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон "Тоҷикистони озоду соҳибистиқлол-Ватани маҳбуби ҳар яки мо" ва сиёсати дурусту хирадмандонаи он боз ҳам муттаҳидтар бошем.

Али ҚҶҶҶ

Муташанниҷ сохтани авзои сиёсии минтақаи Осиёи Марказӣ аз ҷониби толибону ДИИШ то кучо воқеият дорад?

Дар шаҳри Душанбе бо иштироки роҳбарони давлатҳои аъзои Созмони аҳдномаи амнияти дастачамъӣ (СААД) нишастии навбатии ташкилотӣ мазкур барпо гардид. Дар ҷамъомад натиҷаҳои раёсати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба созмони номбурда дар соли равон ва нақшаҳои фаъолияти минбаъда мавриди баррасӣ қарор гирифт.

Бояд таъкид кард, ки бо қарори Шӯрои амнияти дастачамъӣ дар доираи СААД дар моҳи майи ҳамин сол санҷиши ногаҳонии омодагии ҳарбии нерӯҳои дастачамъонаи зудамали кишварҳои СААД, ки дар қаламрави Тоҷикистон мустақар мешаванд, гузаронда шуд. Чунин амалкард услуби нави таърихи воқидҳои низомӣ маҳсуб меёбад, ки дар доираи СААД бори аввал сурат мегирад. Теъдоди умумии ҳайати шахсии ин нерӯҳо 20 ҳазор нафар афсару сарбозро ташкил медиҳад.

Дар машқҳои мазкур ба ғайр аз қувваҳои низомии Тоҷикистон як рота аз Ҷумҳурии Арманистон, ротаи махсуси Беларус ва баталони чатрбози ҳуҷумкунандаи Қазоқистон иштирок доштанд. Федератсияи Русия дар ҳайати 500 нафар баталони гурӯҳи тактикий дивизияи 98-уми Қувваҳои мусаллаҳашро фиришода, Қирғизистон бошад, ба таърихи мазкур 2500 нафар сарбозу афсарро ҷалб кард.

Зимнан, интиҳоби ҷою макон ва ҳадафи санҷиши омодагии низомии нерӯҳои дастачамъии воқуниши оҷил тасодуфӣ набуд. Аввал ин ки Тоҷикистон ҳамчун узви комилҳуқуқи Созмони амнияти бо Афғонистон марзи аз ҳама тӯлонӣ дорад. Дуюм, ин ки гурӯҳи қувват гирифтаистодаи Ҳаракати толибон ва давлати ба ном исломии Ироқу Шом дар наздикиҳои сарҳади Тоҷикистон барои тамоми аъзои Созмони аҳдномаи амнияти дастачамъӣ хатарҷоеро эҷод мекунад. Табиист, ки чунин таҳдидҳо барои муташанниҷи гаштани авзои сиёсӣ иҷтимоии кишварҳои Осиёи Марказӣ ва қаламрави бузурги давлатҳои узви СААД замина ба вуҷуд меорад.

Мусаллам аст, ки Иёлоти Муттаҳидаи Амрико ва ҳампаймони он аз ташкилоти ҳарбии НАТО

СААД КАФИЛИ АМНИЯТИ КИШВАРҲОИ АЪЗО

минбаъд ҳам дар Афғонистон боқӣ хоҳанд монд. Теъдоди ҳузурӣ низомии ИМА ва аъзои дигари НАТО дар ҳудуди 13500 нафар тахмин карда мешавад, ки аз ин 11 ҳазораш нерӯҳои амрикоӣ мебошанд.

Аммо дар айни замон вазъияти тамоман дигар ба мушоҳида мерасад, ки барои мисол дар вилояти Форёби наздики марзҳои Туркманистон, ҳамчунин қаламрави ҳамсарҳад бо Тоҷикистон байни толибону нерӯҳои ҳуқумати Афғонистон бархӯрдҳои шадид идома доранд. Тибқи маълумоти васоити ахбори омма тақрибан 80 фоизи минтақаҳои сарҳади Афғонистон таҳти назорати толибон ва Давлати исломӣ қарор дорад.

Хосияти дигари манфии ҳузурӣ мушовирони низомии ИМА ва иттифоқчиёни он дар он зоҳир мегардад, ки дар тӯли даҳ соли будубош онҳо тавонистанд, ки заминаи мусоиди зарбазаниро фароҳам оваранд. Ин ҳолат ба онҳо имкон медиҳад, ки дар муҳлати хеле кӯтоҳ дар наздики марзҳои ҷанубии давлатҳои узви Созмони аҳдномаи амнияти дастачамъӣ низомӣнашонро ҷобаҷо намојанд.

Гузашта аз ин ИМА ба нақша гирифтааст, ки дар қаламрави Афғонистон ба хотири вусъат бахшидани нуфузаш дар минтақа боз нӯҳ пойгоҳи низомӣ таъсис диҳад. Дар чунин вазъият ҳулоса кардан мумкин аст, ки ИМА метавонад, бо Ҳаракати толибон мувофиқа карда, онҳоро барои ҳамла ба марзҳои Осиёи Марказӣ

таҳриқ диҳад. Бинобар ин, нерӯҳои дастачамъии СААД, Чин, Ҳиндустон ва Эрон бояд фаъолиятҳои худро ба хотири суботи сиёсӣ уҷтимоии кишварҳои худашон ҳамоҳанг созанд.

Бояд гуфт, ки дар нисбати Осиёи Марказӣ роҳбарияти давлати ба ном исломӣ дар моҳи февралӣ соли равон самтҳои афзалиятнокӣ муборизаҳо ва интишори идеологияи худро эълон дошта буд. Ҳадафи онҳо ташкили аморатҳое чун Мағриб, Андалус, Шом, Қафқоз ва дар ниҳоят Хуросон мебошад. Табиист, ки ба аморати Хуросон Эрону Афғонистону ҷумҳуриҳои Осиёи Марказӣ шомил карда шудаанд. Аз ин рӯ дар марзҳои минтақаи Осиёи Марказӣ хатари ҷиддӣ вуҷуд дорад, лекин ба назари инҷониб минтақаи мазкур ҳанӯз дар сарҳати ҳадафҳои ин ташкилот қарор надорад. Зеро ки ДИИШ алҳол дар ду ҷабҳа: Ироқу Сурия масруфи ҷанг аст.

Пӯшида нест, ки дар муборизаҳои мазкур манфиатҳои Давлати исломӣ боло гирифта истодааст. Ошкоро гуфтан мумкин аст, ки имкониятҳои ташаннуҷи авзои минтақа зиёд ба мушоҳида мерасад. Яқин аст, ки бо дар назардошти таҳдидҳои мазкур ташкилотҳои минтақавии Хадамоти минтақавии зиддитеррористии СҶШ ва СААД вазъияти ба амаломадаро сари вақт дарк намуда, машқҳои низомиро ба маротиб афзоиш доданд ва дар сурати ҳамлаи онҳо ба кишварҳои аъзои ин ташкилотҳо барои воқуниш нишон додан омодагии комил дида истодаанд.

Ҳоло дар сафҳои лашкари ДИИШ теъдоди зиёди шахравандони давлатҳои аъзои СААД ҷангида истодаанд. Тибқи маълумот аз Қазоқистон 300, Тоҷикистон 418, Қирғизистон 350, Ўзбекистон 200 ва аз Туркманистон 600 нафар дар ҷабҳаҳои ба ном хилофат пайкордоранд, ки чандин нафари онҳо аллақай қурбон шудаанд.

Аммо назар ба маълумоти коршиносони созмони омӯзишию таҳлилии Стретфор шумораи онҳое, ки аз Осиёи Марказӣ дар сафҳои ДИИШ меҷанганд, дар ҳудуди 10 ҳазор рақам зада мешавад. Манбаъҳои асосии таҳдид аз ҷониби ДИИШ кишварҳое номбар мешаванд, ки бо Афғонистон ҳамсарҳаданд. Дар ин саф Туркманистону Тоҷикистон дар ҷои аввал қарор доранд.

Роҳбарияти СААД борҳо изҳор доштаанд, ки барои ҳимояи марзҳои худ, ба вижа сарҳади Тоҷикистон амалан омода мебошанд. Ин ҷо суоле пайдо мешавад, ки Туркманистон худро чӣ гуна мудоғиба мекунад, модоме, ки дар эътилофҳои ҳарбии минтақавӣ узвият надорад?

Ашқобод дар моҳи март соли равон барои кӯмаки ҳарбии техникии мудоғибаи расондан ба ИМА муроҷиат намуд. Амрикоӣҳо бечуну чаро дар сатҳи Сенат ин хоҳиши ҷенитии Туркманистонро дастгирӣ кар-

данд.

Дар иртибот ба чунин вазъият пурсида мешавад, ки чаро Ашқобод барои ёрии ҳарбӣ ба Русия нею, балки ба ИМА муроҷиат мекунад? Дар вазъияте, ки Русия ҳам иқтисодӣ бузурги ҳарбӣ саҳнаи дорад. Ба фикри ман дар ин маврид Туркманистон иқдоми дурандешона ва ҷолиберо роҳандозӣ кардааст. Нахуст бояд розӣ шуд, ки амрикоӣҳо дар 14 соли ҳузури низомияшон дар Афғонистон дар бобати муборизаи зидди терроризм таҷрибаи фаровон андӯхтаанд. Аз ин ҷо табиист, ки онҳо медонанд, дар марҳилаи ҳозираи таҳдид ба марзҳои барои қувваҳои мусаллаҳи Туркманистон қадом намуди муҳимоти ҷангӣ лозим аст. Дуввум, ин тавсеаи майдони иқтисодӣ, яъне ворид шудан ба бозорҳои Аврупо ҷиҳати интиқоли захири энергетикӣ мебошад.

Ба гуфтаи коршиноси масоили сиёсӣ, сафири пешини Афғонистон дар Югославияи собиқ доктор Азгархейл Мангал таҳдиди мустақим аз Афғонистон сурат намегирад, вале ин маънои онро надорад, ки дар марзҳои Тоҷикистон бесуботӣ ба амал намеояд. Лозим аст, ки сарчашмаи ин таҳдидҳоро ҷустуҷӯ намоем ва мо хуб медонем, ки он Покистон аст. Зеро ки тамоми гурӯҳҳои муҳолиф дар ин кишвар панохогоҳ ёфтаанд ва ҳар замон ба Афғонистони ҳамсоя ворид мешаванд.

Ҳамина тарик, СААД маҳаки асосии таъмини амнияту суботи Осиёи Марказӣ мебошад. Таҷрибаи фаъолияти ин ташкилот нишон медиҳад, ки он дар таъмини амнияти Осиёи Марказӣ нақши мусбат дорад. Дар ҳамина замина мо метавонем, ҳулоса намоем, ки СААД ҷиҳати таъмини суботи минтақа ҳаҷми бузурги қорҳоро анҷом медиҳад. Ин ташкилот сарфи назар аз он ки баъзан дар мавриди пешгирии нооромии кишварҳои Осиёи Марказӣ, ки гоҳо сурат мегиранд, қатъият нишон намедиҳад, лекин қудрате дорад, ки фазаи холии геополитикии минтақаи АвруОсиёро пурра гардонад ва дар амри таъмини суботи минтақа нақши бориз дошта бошад.

Абуфазл СОЛИЕВ,
коршиноси сиёсӣ

ОЗМУН ҶАМЪБАСТ ШУД

Озмун ҷумҳуриявӣ "Библиоарафон" таҳти унвони "Ҳаминашине беҳ аз китоб маҳох" аз аввали моҳи март то 20 августи соли равон аз рӯи се бахш "Хонандаи беҳтарин", "Китобхонаи беҳтарин" ва "Оилаи китобдӯст" дар шаҳру ноҳияҳо доир гардид. Ҳайати ҳакамони озмун ғолибонро муайян ва барои иштирок дар даври дуюм роҳат доданд.

Даври дуюми озмун дар Муассисаи давлатии Корхонаи воқиди давлатии таъминот ва савдои "Китоб" баргузор гардид.

Тибқи нақша рӯзи 2 сентябри соли равон дар озмун аз рӯи бахши "Хонандаи беҳтарин" 16 нафар ғолибони даври якум аз шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурий иштирок намуданд ва беҳтаринҳо ғолиб омаданд.

Рӯзи 3 сентябр аз рӯи номинатсияи "Китобхо-

наи беҳтарин" масъулони шаш китобхона иштирок намуданд. Инчунин ҳамон рӯз аз рӯи номинатсияи "Оилаи китобдӯст" панҷ оила ширкат намуданд, ки ҳама китобхонаи шахсӣ доранд.

Барои иштироки фаъолона дар озмун "Библиоарафон" ғолибон бо нишони "Аълочи фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон" "Ифтихорнома"-и Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон ва "Дипломиҳои дараҷаи 1, 2, 3-и озмун, инчунин бо "Шоҳҷоиза"-и озмун ҷумҳуриявӣ "Библиоарафон" таҳти унвони "Ҳаминашине беҳ аз китоб маҳох" ва "Сипоснома"-и Кумитаи ҷавонон, варзиш ва сайёҳии назди Ҳуқумати Ҷумҳурии Тоҷикистон мукофотонида шуданд.

Садриддин ҲАСАНЗОДА

БОЯД АЗ ҚОНУНШИКАНИ ҶИЛАВГИРӢ КУНАНД

28-уми август аз номи Вазорати адлияи ҷумҳури ба унвони Ҳизби наҳзати исломи Тоҷикистон (ҲНИТ) огоҳиномаи расмӣ оид ба қатъи фаъолияти ғайриқонуни интишор гардид. Аз ҷумла дар он омада буд, ки тибқи моддаи 3 Қонуни ҚТ "Дар бораи ҳизбҳои сиёсӣ", ҳизбҳои сиёсӣ кишвар бояд дар аксарияти шаҳру навоҳии ҚТ ячейкаҳои ҳизбии худро дошта бошанд. Вале тибқи 76 санад ва ҳуҷҷатҳои ба Вазорати адлия ирсолгардида, дар 58 шаҳру навоҳии ҷумҳури ячейкаҳои ҳизбии ҲНИТ фаъолиятташонро қатъ кардаанд ва аз ин бармеояд, ки ҲНИТ дар ин ҳол дигар ҳизби умумиҷумҳуриявӣ ба шумор намеравад. Бинобар ин, ҲНИТ ҳуқуқи истифодаи мақоми

Нависандаи ин матлаб дар расонаҳо алайҳи ҲНИТ изҳорот пахш карда, фаъолияти онро ғайриқонуни хондааст.

ҳизби сиёсии ҷумҳуриявӣ ва гузаронидани анҷуманро надорад. Ҳамчунин қонуншикани низоми фаъолияти ҲНИТ, аз ҷумла ташкил ва гузаронидани чорабиниҳо ва маросимҳои динӣ, роҳандозӣ намудани таблиғоти динӣ дар рӯзномаи "Наҷот" - и ҳизб, ки бар хилофи қонунгузорӣ аст нишон дода шудаанд.

Аслан, ҳар як ҳизби сиёсӣ пас аз чунин огоҳинома бояд фаври қонуншикани роҳдодаро бартараф сохта, фаъолиятташро дар чорҷӯбаи қонунгузори кишвар ба роҳ монад. Аммо

роҳбарони ҲНИТ чунин наҳисобида, эълон медоранд, ки "ҳатто агар аз осмон санг борад ҳам, ба баргузори анҷумани навбатии ҲНИТ халал намерасонад".

Пас аз чанд рӯз онҳо на танҳо тактикаи радсоии қонунро дигар накарданд, балки рӯирос эълон доштанд, ки ният доранд, ҳатто ғайриқонуни ҳам бошад, омодагиро ба гузаронидани анҷумани идома медиҳанд. Бо вучуди ин, муовини раиси ҲНИТ Маҳмадалӣ Ҳайит қайд кард, ки Шӯрои сиёсии ҳизб тасмим дорад, ки та-

нҳо интишори ҷавоб ба огоҳиномаи Вазорати адлияи ҚТ-ро ифоя шуморад.

Дар иртибот ба ин, суоле ба миён меояд, ки то чӣ андоза фаъолияти ҳизби сиёсии кишвар, ки дидаю доништа қонуншикани мекунад ва талаботи қонуни мақомоти қудратиро рад месозад, оқилона аст? Алалхусус, агар нақши фоҷиабори онро дар таърихи навини халқи тоҷик ба назар гирем. Дар ин замина, ақидаи сиёсатмадори маъруф Звягелская И. таваҷҷуҳро ҷалб мекунад. Хатари ҲНИТ ба Тоҷикистони муосирро арзёбӣ намуда, ӯ қайд мекунад: "Пеш аз ҳама, бояд дар ёд дошт, ки қонунгардонии ҲНИТ натиҷаи раванди танзими муноқишаҳои сиёсӣ, ки ба доираи кӯшишҳои байналмилалӣ шомил буд, мебошад. Муносибат ба ҲНИТ дар дохили кишвар духӯра буд: ҳизби мазкурро ба он гунаҳгор мекарданд, ки ҳангоми ҷанг он худро ба таври кофӣ ифротӣ нишон дод.

Пас аз ҷанг ин духӯрагии муносибат ба ҲНИТ ба муддати тӯлонӣ боқӣ монд, ҳеле зиёд хунрезӣ шуда буд. Бисёр одамон дар ин ҳодисаҳо муҳолифноро гунаҳгор медонистанд, ки бо низоми мавҷуда муборизаи шадид сар карданд ва ситемаи мавҷударо аз байн бурда, бар ивази он ба халқ чизе надоданд".

Ҳоло дар минтақаи радикализи-ми исломӣ ҷавлон мезанад, дар марз бо Тоҷикистон ташаққули ҳарбии созмонҳои террористии байналмилалӣ мутамарказ мешаванд, ки айнан дар соли 1990 ҲНИТ муҳорибаи мусаллаҳона бо Ҳукумати конституционии ҚТ бурда буд ва то ҳол масъулони он робитаи зич доранд. Дар ин шароит мақомоти дахлдори Тоҷикистон ба қонуншикани таҷовузкорона ва дағалонаи роҳбарони ҲНИТ чӣ гуна бархӯрд кунанд?

Ба назар мерасад, ки ба қонунгузори ҷорӣ кишвар воқуи муносиб ва асоснок хоҳад буд: дар саҳнаи сиёсӣ-ҳуқуқии Тоҷикистон мавҷудияти ҳизбе, ки нигилизми ҳуқуқиро инкоркунанда ва ба сулҳу субот ва давлатдорӣ таҳдидкунанда бошад, ғайримумкин аст.

Сӯхроб РАШИДОВ

Бознаиш

аз ҷафтаномии "Фараҷ"

ҲИЁНАТИ ДАСТПАРВАРИ ҲНИТ

Дар арафаи ҷашни 24-умин солгарди Истиқлолияти Тоҷикистон, ки мардуми шарифи тоҷик бо барномаҳои рангин, дар пайи таҷлили он қарор доштанд, фазои мусофҳои кишварро яқбора ғубори тирае фаро гирифта, намуди идонаи шаҳру деҳ ва таъби болидаи шаҳрвандонро хира сохт. Чӣ нохалафе ба ин кор қодир буд, чӣ нерӯи аҳримание суботи кишварро ба нооромӣ табдил дода, хуни ноҳақи ҷавонро рехт? Қадом ҷинояткоре бори дигар ашки модари тоҷикро резонд? Хиёнат! Хиёнат зери парчами Ислми. Ислми бори дигар аз ҷониби ислмогароён сӯистифода гардид. Дар атрофи ин вожа бори дигар амалҳои мисли дуздӣ, авомфиребӣ, куштор ва аз ҳама бадтар - хиёнат ба Ватан рух дод. Хиёнаткор, ки бо ифтихор ба худ лақаби "ҳоҷӣ"-ро гирифта буд, ҳам ба дину ҳам ба Ватан ва ҳам ба миллат хиёнат кард... Ин бор низ дастпарварони Ҳизби наҳзати ислмо осоиштагиро халалдор сохтанд.

Хиёнат ва хиёнаткорӣ аз амалҳои зиштеанд, ки башарият аз қадимулайём баъзан туъмаи он гардида, ба шикастҳои андаке ё бузурге рӯ ба рӯ мегардад. Вале, вақте ки хиёнат аз дохил сар бизанад, он мудҳиштарин хиёнат аст. Мутаассифона, Абдуҳалим Назарзода ва ё ҳоҷи хиёнаткор дар Вазорати дифоъ то ба рутбаи генералӣ расида, аз ҳаққи сарбозону муҳофизин баҳри корҳои сиёсӣ худ муздурони хоинро тарбия ва маблағгузорӣ карда, дар пайи нобуд соختани кишвари азиямон будааст.

Тоҷикистон баъди ба даст овардани истиқрори сулҳу ваҳдат пайдории онро маҳкам устувор гардонид, баҳри ба роҳ мондани ояндаи хуш саодатмандона талош меварзад. Вале ин сулҳу осоиштагӣ ба осонӣ ба даст наомадааст. Маҳз барои устувори оромии чунин ашхосе мисли ҳоҷи Ҳалим ба сохторҳои қудратӣ роҳ ёфтанд. Бо вучуди тарбия ва то ба рутбаи генералӣ расонидан, ниҳоди ӯ пок нагардид. Дар сарзамини биҳиштосо бидуни меҳнати ҳаққу ҳалол, бо роҳи қаллобӣ ва авомфиребӣ соҳиби сарвати ҳангуфте гардид, оқибат ба намақдон туф кард.

Мунтазам дар расонаҳои даврӣ табақаи соҳибқалами кишвар аз бедодгарӣ ва харобкорӣҳои Давлати бо ном исломӣ дар ҷаҳони араб суҳан ронда, беҳабар монданд, ки дар ҷомеаи мо низ чунин хунхорҳо, бо бароварда сохтани ормонҳову нишондодҳои хоҷагонашон, чун гург дар либоси меш то ҳанӯз фаъолият доштаанд. Мардуми тоҷик то ба даст овардани сулҳу оромӣ рӯзҳои мудҳишро паси сар карда, беҳтарин фарзандони фарзонаи миллатро, ки баҳри муҳофизати яқпорчагии кишвар сина сипар намуда буданд, аз даст доданд. Шояд ононе, ки азми иштирок дар ДИИШ-ро карда, ба Сурия мерафтанд, бо ҳидоят роҳнамоии ҳоҷи Ҳалим ин чодаро интиҳоб мекардаанд.

Ақли солим қобилияти дарки чунин зуҳуротро надорад, ки чӣ гуна шахси дар зиндагӣ таъмин, дар интиҳоби ду самт - ободиву харобӣ роҳи зиштро қабул мекунад. Дар муқобили хоини миллат

суҳан аз савганди ҳарбӣ гуфтан ҷои нест, зеро ин ду омил аз якдигар тафовути зиёде доранд.

Ҷанг гирдоби бузургест, ки фуру рафтани ба он саҳл аст, вале хориҷ шудан амрест маҳол. Ин ҳолатро мо дар кишварҳо, ки дар ҳоли ҷанг қарор доранд, мебинем. Сулҳи тоҷикон неъмат илоҳист, ки бо талошҳои Сарвари давлат Эмомалӣ Раҳмон ба даст омада буд. Бинобар ин ҳам мо бояд онро чун гавҳараки чашм нигоҳ дорем.

Мутаассифона, амали ноҷавонмардонаи ҳоҷи Ҳалим талафоти ҷонӣ ҳам ба бор овард ва бо амали дастаҷамъӣ он сарқуб гардид. Бузургон ҳатто дар пайи аъмоли зишт низ ҳикмате меҷуянд. Гумон меравад, ки ин талоши бесамари ҳоҷи Ҳалим аз сӯе хуб шуд, ки сари вақт ба вуқӯъ пайвасту ба зудӣ ноком анҷомид. Вале он метавонист руҳ надихад, агар наҳзати террористе чун ҳоҷи Ҳалим вичдон медоштанду хоки Ватанро азис медонистанд. Онҳо бо ду роҳ "садоқат"-и худро ба халқу миллат нишон медиҳанд: ё ба хориҷ сафар карда аз худ ҷабрида мешуморанд ва ё дар Ватан истода, харобкорӣ мекунанд.

Аз заҳири муҳимоти ҷангии онҳо дар минтақаи Ваҳдат маълум мешавад, ки тадорукоташон зиёдтар ва тӯлонитар будааст. Мусаллам аст, ки нақшагузори бузургу барқосо ҳам доштаанд. Вале, тавре ки дар урфият гуфтаанд, "Бадҳоқи касон ҳеч ба мақсад нарасад", ҳамин буд, ки тирашон хок хӯрд.

Маъмури РАСУЛЗОДА

МУРОҶИАТНОМАИ

намояндагони аҳли адаби тоҷики Самарқанд ва диаспораи самарқандиҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

Камина, Ҳаёт Неъмат Самарқандӣ, аз номи аҳли адаби тоҷик ва тоҷикони Самарқанд, ҳамчунин аз номи диаспораи самарқандиҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар қатори дигар равшанфикрони Осиеи Марказӣ ва аъзои фаъоли ҷомеаи Тоҷикистон аз ҳодисаҳои охири Тоҷикистон тариқи шабақаҳои телевизионӣ ва сомонҳои интернетӣ бохабар гардида, нигарон шудем. Аз ҳамин лиҳоз, тасмим гирифтём, ки воқуиҳои худро нисбати ҳодисаҳои 4-уми сентябри соли 2015 баён кунем.

Мо дар ин рӯзҳои барои Тоҷикистон ҳассос бетараф нестем. Амалҳои террористии гурӯҳи собиқ ҷонишини Вазири мудофиаи Тоҷикистон Назарзода Абдуҳалимро маҳқум менамоем. Мо гуфтани ҳастем, ки ба қавли мардуми тоҷик "намак-ро хӯрда, набояд дар намақдон туф кард". Назарзодаро нону намаки Ҳукумати ҚТ кӯр мекунад. Зеро то ба рутбаи баланди низомӣ расида, бо истифода аз ин рутба ва мансаби ишғолнамуда соҳиби обрӯ ва эътибор шуда, инчунин сармом ва молу мулки зиёдеро соҳиб гашта (чӣ тавре ки дар телевизиони Тоҷикистон намоиш дода шуд) ва дигар манфиатҳоро пос надошта, бо ношукрӣ ба ин амали нангин - хиёнат ба Ватан, ҳучуми мусаллаҳона ва ба рехтани хуни ноҳақ даст задан, гуноҳи нобахшиданӣ, вазнин ва кабир аст.

Шукри неъмат неъматат афзун кунад,
Куфр, неъмат аз кафат берун кунад!

мефармояд Мавлави бузургвор.

Ҳамзамон бояд қайд кард, ки халқи тоҷик амалҳои хиёнаткоронаи бадкоронро хуб эҳсос менамояд. Муайян ва дақиқ аст, ки дар паси онҳо қувваи ноён, зери ниқоби Ислми вучуд дорад. Онҳо солҳои 90-уми асри гузашта ҳам, ба сари миллати тоҷик фоҷиа бор карда, ҷанги бародаркушро оғоз намуда буданд. Бинобар он, имрӯз ҳам меҳонад нақшаҳои ғарзнокӣ худро ба сари халқ таҳмил намоянд.

Дар ин ҷо бояд бо сӯзи дил бигӯем, ки акси садои воқеаҳои нангини солҳои навад, ҷанги бародаркушӣ дар Тоҷикистон ва ин рӯйдодҳои ахир ба мо, хусусан ба тоҷикони Самарқанд таъсири ногуворе мерасонад.

Аз ин рӯ, ба мақсад мувофиқ медонем, ки ҳар чӣ зудтар фаъолияти ҲНИТ-ро дар ҷумҳури қатъ карда, ояндаи дурахшон, субот ва оромии Тоҷикистон таъмин карда шавад. Чунки таҳлили воқеаҳои солҳои 1990 ва 1992-1997 шаҳодат медиҳад, ки агар дар ҷомеаи Тоҷикистон фаъолияти ҲНИТ идома ёбад, омилҳои гуногуни хатарзо ба амнияти мамлакат боқӣ мемонад.

Барои мисол, бубинед, ки дар дигар кишварҳои Осиеи Марказӣ (Ўзбекистон, Қазоқистон, Қирғизистон, Туркменистон), ки аҳолии онҳо ҳам мусулмон ҳастанд, бе ҳизби исломӣ рушду нумӯш доранд. Ин таҷрибаро Тоҷикистон бояд истифода барад.

Ҳаёт Неъмат Самарқандӣ
ва гурӯҳи адибони тоҷики Самарқанд

Бо ҳидояти роҳбар

Соли 2007 Президенти мамлакат, мухтарам Эмомалӣ Раҳмон ба вилояти Суғд сафари корӣ анҷом дода, ба оғози фаъолияти якҷанд иншооти ҳаётан муҳим, аз ҷумла, бинои нави беморхонаи касалиҳои дили вилоят фотиҳан нек дод. Сардори давлат зимни шиносӣ бо таҷҳизоти дармонӣ бо мутахассиси ҷавон, ҷарроҳи дил Ҳотамҷон Маҳмудов суҳбат орофт.

ЗАМОНЕ фаҳмид, ки ӯ дар аспирантураи Маркази илмии ҷарроҳии дилу шараёни ба номи Бакулеви шаҳри Маскав мехонад, пурсид:

-Баъди хатм дар кучо қор мекуни?

-Ба худӣ Маркази илмӣ даъват кардаанд, -посух дод Ҳотамҷон.

-Ту баъди хатм ҳатман ба зодгоҳат баргард, -ҳидоят дод Президенти кишвар. - Он ҷо қор мекуни, маоши зиёд мегири, ин хуб аст. Аммо Ватанро фаромӯш накунад. Барои халқи худамон хизмат кунад, беҳтар аст. Ман ба роҳбари вилоят супориш медиҳам, дастгирӣ мекунад. Ин ҷо як марказ кушоед қор кунад.

-Рости гап, суханони Президент маро мутаассир кард, - ба хотир меорад имрӯз номзади илмҳои тиб, сардӯхтури Маркази ҷарроҳии дилу шараёни вилояти Суғд Ҳотамҷон Ҳомидов.

Баъди бозгашт ба Маскав ба устодам доктори илмҳои тиб, Лео Бокерия Антонич воқеаро нақл кардам, ки ӯ низ гуфт:

-Майлаш, писарам. Рав, барои халқат хизмат кун. Президент дуруст гуфтааст, ки барои халқи худ хизмат кардан боз ҳам хубтар аст...

Ҳотамҷон баъди ҷимояи рисолаи илмӣ баҳри иҷрои ҳидояти Президенти мамлакат бо дуои неки дигар устодонаш ҷарроҳони номӣ Галина Васильева Любачева, Подзоков Владимир Петрович, Мерзляков Владимир Юревич ба Ватан омад.

Марказ соли 2011 ба қор шурӯъ кард, ки мутахассисони соҳибқасб намерасиданд. Вале Ҳ. Ҳомидов ба тарғиботи ҳамшахриёнаш доктори илмҳои тиб Обидҷон Деҳқонов, хатмкунандаи ординатураи клиникавии ба номи Бакулеви шаҳри Маскав Абдумалик Солибоев оғоз кард.

Ба қавле тарғибу ташвиқаш таъсир кард, ки дере нагузашта нахуст Обидҷон Деҳқонов ва баъдан Абдумалик Солибоев аз Маскав ба Хуҷанд кӯч бастанд.

Номбурда тибқи маълумоти оморӣ аз оғози фаъолият то имрӯз дар Марказ зиёда аз 600 ҷарроҳии дил гузаронидааст. Фаваққан аз 100 бемор 3,6%, ки аз рӯи гуфти мутахассисони Раёсати тандурусти вилоят пасттарин нишондиҳанда дар миқёси ҷумҳурӣ аст. Нархи ҳар ҷарроҳӣ тибқи фармони №600-и Вазорати тандурусти 26 ҳазор сомонӣ (3,5 ҳазор доллар) аст. Имрӯз бошад, дар хориҷа, аниқтараш дар Маскав ҳар ҷарроҳӣ то 10 ҳазор доллар арзиш дорад. Ба ҳисоби андак таи 4 соли охир 600 млн. сомонӣ маблағи мардуми ви-

лоят сарфа шудааст, ки қариб 3 млн. долларро ташкил медиҳад.

Ин нишондиҳандаҳо ба инобат гирифта, соли равон барои таъмири тармими Марказ МИҲД вилояти Суғд 400 ҳазор сомонӣ ҷудо кард, ки алҳол сохтмончиён паи қорҳои таъмири ҳастанд.

Дар суҳбати кӯтоҳ бо ҷарроҳони дил, доктори илм Обидҷон Деҳқонов ва номзади илм Абдумалик Саломов ман ба чунин хулоса омадам, ки ин се нафарро воқеан ҳам ҳисси ватандӯстиашон боло гирифта, имрӯз ба халқи худ хизмати содиқона доранд:

-Ман таи 20 сол инҷониб дар Маскав қору зиндагии хуб доштам, -мегӯяд Обидҷон, - фарзандонам дар хориҷа таҳсил мекунад. Лекин суханони Сарвари давлат, ки ба мо сардӯхтурамон расонд, саҳт таъсир кард ва бо амри дил ба Ватан баргаштам.

Сардӯхтур маро ба хуҷраҳо ҳидоят кард. Духтурон писарбачаи 7 сола Исмаилов Гадоевро, ки аз ноҳияи Панҷи вилояти Хатлон асту се рӯз муқаддам бомуваффақият ҷарроҳӣ шуда буд, аз назар мегузарониданд.

-Падараш дар муҳожирати меҳнатӣ буда, модараш бемории руҳист, - гуфт Ҳотамҷон, - амақояш оварданд. Ҳолаташ баъди ҷарроҳӣ хуб аст.

Сокини шаҳри Конибодом Ёқтам Маҳмудов дар муҳожират гирифтори бемории сактаи дил шуд. Дар Маскав нархи ҷарроҳӣро 10 ҳазор доллар муқаррар мекунад:

-Рости гап, ин миқдор маблағро дар муҳожират ёфтани басо душвор аст, -мегӯяд ӯ, - шунидам, ки дар Ватани худамон ҷарроҳӣ 3 карат арзон меафтад, ба ин ҷо омадам ва ташаккур барои духтурони Марказ, ки маро бомуваффақият ҷарроҳӣ карданд.

Аз рӯи гуфти сардӯхтур инсонҳои хайрхоҳу савобҷӯи барои ҷарроҳии мардуми камбизоат дасти мадад дароз мекардаҳо кам набудаанд:

-Яке аз онҳо "Ҳазинаи Турсуноӣ Зокирова" аст, -мегӯяд сардӯхтур. - Бисёр соҳибқорон омада барои ҷарроҳӣ маблағ мегузаронанду хоҳиш мекунад, ки номашонро зикр насозем.

Домани фаъолияти Марказ зимнан васеъ мешавад. Агар солҳои аввал дар Марказ ҳамагӣ 1 ҷарроҳӣ фаъолият мебард, айни ҳол онҳо 4 нафаранд. Аз 22 духтур 1 нафар доктори илм ва 4 нафар номзадҳои илманд, ки инро аз нигоҳи тахассуснокии ҷомеаи меҳнатии Марказ нишондиҳандаи басо хуб номидан мумкин аст.

Мирзоазам МАҚСУДОВ

ҶИФЗИ ДАСТОВАРДИ ИСТИҚЛОЛИЯТ - ВАЗИФАИ МУҚАДДАС

Нақши мақомоти прокуратура дар таҳкими соҳибистиқлолии Тоҷикистон бузург аст. Ҳар як саҳифаи фаъолияти кормандони ин ниҳод фарогир аз лаҳзаҳои сангин иборат мебошанд. Шурӯъ аз ибтидои таъсисёбии давлати соҳибистиқлол кормандони ин ниҳод баҳри иҷрои вазифаҳои хеш содиқона, бо азму иродаи қавӣ ва бо дарки баланди ҳушёрӣ сиёсӣ дар таъмини волоияти қонун, тартиботи қонунӣ саҳми муҳим гузоштаанд.

Бояд гуфт, ки таърихи бою қуҳан ва интиҳои қарни сипаригарди даи кишварамон воқеаҳои сиёсӣ бузургеро дар бар мегирад, ки ҳар кадоми он дар мақому манзалати давлатсозии тоҷикон нақши махсусе доранд. Волотарин дастовард соҳиб шудан ба истиқлолияти давлатии Тоҷикистон буд. Мутаассифона, баъди ба истиқлолият расидани мо бадҳоҷони миллати тоҷик бо истифода аз роҳандозии бозиҳои сиёсӣ тавонистанд мардуми Тоҷикистонро ба гирдоби муҳолифату муқовиматҳои сиёсӣ кашанд. Дар кишвар ҷанги шаҳрвандӣ авҷ гирифт.

Тавре худ медонем, натиҷаи шиддати ҷанги шаҳрвандӣ, аз як тараф таҳдиду фишорҳои гурӯҳҳои силоҳбадаст, аз дигар тараф таҳдиди норасоии маводи хӯрока ва террору қушторҳои пай дар пай мардумро аз зиндагӣ дилсард месохт. Дар ҳамин солҳои ҳассосу даргир кормандони мақомоти прокуратураи ҷумҳурӣ бо роҳбарии нахустин Прокурори генералии давлати соҳибистиқлол шодравон Нурулло Ҳувайдуллоев дар ин роҳи пурхатар мавқеи бетарафиро ишғол накарданд.

Оқибат ва натиҷаҳои фоҷиабори ин ҷанг на танҳо ба шароити сиёсӣ ва иҷтимоӣ, иқтисодӣ фарҳангии кишвар асар манфӣ расонд, балки ҳазорҳо шаҳрвандони кишварро аз Ватан ба Ватан карда, ҷони ҳазорҳо фарзанди бегуноҳи миллатро бо худ бурд. Агар аз рӯи маълумоти оморӣ беш аз 800 ҳазор нафар ҳамватанони мо ба ҳайси муҳоҷирони иҷборӣ ва гуреза тарки зодгоҳ намуда бошанд, беш аз 55 ҳазор нафар тифл аз волидайн ва 25 ҳазор нафар зан аз шавҳар ҷудо гардиданд. Мувофиқи маълумоти сомонҳои байналмилалӣ зарари ба иқтисодиёти кишвар асар карда 10 миллиард доллари амрикоиро ташкил мекард. 35 700 хонаву манзили зист вайрону валангор шуданд, 300 мактаби шаҳру деҳот, 61 муассисаи соҳаи тандурустӣ ба қуплӣ хароб гаштанд, роҳҳо, пулҳо, садҳо иншооти бузурги саноатӣ, нақлиёт ва сохтмон талаву тороҷ ва қорношоям гардиданд.

Хушбахтона, дере нагузашта, бар зидди амалҳои аҳриманонаи гурӯҳҳои бегонапараст, нерӯҳои тундрави дохилӣ ва доираҳои манфиатдори хориҷӣ қувваҳои солими ҷомеа рӯи қор омад. Таҳти роҳбарӣ ва ҳидояти пешвои миллат Эмомалӣ Раҳмон роҳи расидан ба сулҳу субот ва ваҳдати миллиро, ки мардуми мо онро дер боз интизор буданд, интиҳоб карданд.

Имрӯз дар назди мо, тоҷикистониён вазифаи муҳим меистад. Барои он ки мо худро аз нобудшавӣ эмин нигоҳ дорем, вазифаи доимӣ ва заҳматталаби ҷамаи мо - кормандони мақомоти ҷиғзи ҳуқуқ, хоса кормандони мақомоти прокуратураи кишвар дар муқобили ҳар гуна таҳдидҳои ҷаҳонӣ арзишҳои милли амниятро оромии кишварро таъмин намуда, сатҳи оғоҳии ҳуқуқии мардум, хусусан ҷавононро баланд бардорем. Бо чунин азму ирода рӯ оварда, имконияти дар ҷомеаи ҷаҳонӣ мақом ишғол кардану истодага-

риро қорилан пайдо қорнем.

Мақомоти прокуратура дар пойдоршавии Истиқлолияти Тоҷикистон барои ошқор қордан ва ба ҷавобгарии ҷиноятӣ қашидани ҷиноятқорон ва аъзои гурӯҳҳои ҷиноятпеша қорҳои зиёдеро ба сомон расонида, баҳри муътадил гардидани вазъи сиёсӣ ҷамъиятии мамлакат ва ба низоми овардани фаъолияти мақомоти давлатӣ замина гузоштааст. Мо, кормандони прокуратураи ноҳияи Рӯдакӣ дар иҷрои ин вазифаи муҳим тавачҷӯи хоса зохир намуда, амри талаботи қонуни мазкурро пурра иҷро қорда истодаем.

Мавриди зикр аст, ки як теъдод қормандони масъули мақомоти прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ибтидои Истиқлолияти кишвар бо қимати ҷони хеш дар таҳкими пойдорӣ он, суботи қормили ҷомеаи шаҳрвандӣ ва ваҳдати қормили миллат қорнисориҳо аз худ нишон додаанд. Қормандони мақомоти прокуратура дар даврони истиқлолият ҳангоми фаъолияти худ новобаста аз мавҷуд будани мушкилиҳои вазнини замон, бо ҷасорат, дар таъмини назорати иҷроӣ қорунҳо, решакан қордани ҷиноятқорӣ қоръату ҷасорат нишон дода, қорашонро баҳри ҳимояи Ватан нисор қорда, даҳҳо ҳамқасбон дар роҳи истиқлолият қорбон гаштанд. Ҳамин қоръату ҷасоратмандии ҳамқорони мо буд, ки барои хизматҳои арзанда ва саҳми онҳо дар таъмини қоруният, тартиботи тарбияи қордрҳо, таблиғи қорунгузорӣ, иштироки фаъолона дар ҳаёти ҷамъиятии давлат бо фармонҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон як қатор қормандони мақомот ба муқофотҳои давлатӣ ва унвонҳои фаҳрии Тоҷикистон сарфароз қордониди шудаанд.

Айни замон қормандони мақомоти прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон бо дар назардошти дастуру супоришҳои Президенти мамлакат Қаноби Олӣ, Эмомалӣ Раҳмон ва таҳти роҳбарии прокурори генералӣ баҳри иҷро намудани самтҳои афзалиятноки прокуратура барои ҳимояи ҳуқуқи инсон: баррасии муқоҷиати шаҳрвандон ва тафтишу таҳқиқи ҷиноятҳо; назорати риояи қорунгузории замин, андоз; мубориза бо қоррупсия, ҳиғзи муҳити зист ва санитарно эпидемиологӣ; муқофизати меҳнат ва техникаи беҳатарӣ; мубориза бо омилҳои террористию экстремистӣ; ки дар марҳилаи ҳозираи таҳкими қоруният ва тартиботи ҳуқуқи фаъолияти мақомоти прокуратура эътироф шудаанд, қорҳои назаррасе ба сомон расонида мешавад.

Тақдири имрӯзу фардои Ватану миллат ба ҳар як шаҳрванди соҳибиродаву дилсӯзи он вобаста аст. Аз ин рӯ, бояд ҳар яки мо ҳиғзи дастовардҳои истиқлолият, пуштибонии амнияти миллию давлатӣ, таҳкими қоруният, сулҳу ваҳдат ва суботи сиёсӣ, таъмини рушди иқтисодӣ ва ҳадафҳои стратегии созидагӣ, тараққиёти бомақоми Ватани азиз ва бунёди ҷомеаи шаҳрвандиро аз муқаддастарину волотарин вазифаҳои худ қорнем.

Муҳаммадвалӣ ШАҲИДУЛЛОЗОДА, прокурори ноҳияи Рӯдакӣ

Ҳар боре, ки кас бо мақсади тамошо ба Боғи ботаникии шаҳри Хоруғ меояд, манзараи дилнишин, дарахтони мевадору сояафкан, навъҳои гуногуни гулу буттаҳо, селексияи ҳашароту гиёҳҳо ва паррандагон кайфият бурда, албатта аз осорхонаи ин мавзеи дилрабо, боргоҳи илму пажӯҳиш ҳам дидан мекунад.

ИНСОНИ КОМИЛ - ОЛИМИ ҲАМАДОН

Дар даромадгоҳи осорхона назари кас ба аксу фаъолияти илми ходимону олимони Пажӯҳишгоҳи биологии Помиру Боғи ботаникии, ки дар кашфи илми ботаникаю биология дар ин ҷо тадқиқоти илмӣ ва заҳмате ба харҷ додаанд, меафтад.

Дар қатори ин суратҳо акси номзади илми биологӣ, дотсент Мирзо Назаров низ ҷой дода шудааст, ки солҳо дар ин ҷо корҳои илмӣ бурдааст.

Боре дар як нишаст оид ба кушодани асли маънои калимаи "зрав" байни чанд нафар зиёиёни зодаи Бадахшони муқими шаҳри Душанбе баҳс ба миён омад. Нигорандаи ин сатрҳо, ки дар он нишаст хузурут дошт, калимаи "зрав"-ро рӯди сероб ё кӯли калон маънидод кард. Бори нахуст ин калимаро дар ашъори насрии Ҳаким Носири Хусрав дучор омадам. Албатта, шакли дурусти он "зирав" буда, садоники "и" дар байни ҳарфҳои "з" ва "р"-и забони шугнонӣ кӯтоҳтар талаффуз мешавад. Ҳамоно ҳамсухбатон ин маъноро ҳам қобили қабул надонистанд. Иддае ҳатто ин вожаро ғайри забони тоҷикӣ-форсӣ гуфтанд. Устоди Донишгоҳи давлатии тиббии

рониев шахсияти ин олими ҳамадонро ба ман муаррифӣ кард. Ин марди оқил мудирӣ кафедраи фармакогнозия ва ташкилу иқтисодии фарматсияи Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино, номзади илми биология, дотсент Мирзо Назаров буд. Вақти дар шаҳри Душанбе буданам имконияти дидор бо Мирзо Назаров даст надод.

Хушбахтона, тобистони соли ҷорӣ бо ин олимӣ варзида дар шаҳри Хоруғ вохӯрдм. Шарҳи ҳоли ишонро аз забони муборакаш шунидам.

Ҷуфти муносибашро ҳам дар айни ҷавонӣ аз Хоруғ интихоб кардааст. Бо забони шугнонӣ бе лакнат такаллум мекунад. Баҳори умраш ба 75 расидаасту ҳанӯз солим аст, бардам гом мезанад, қувваи бинишу шунавоиаш қавӣ. Аксарияти одамони номдори Бадахшонро бо аслу насабаш медонад. Қарияҳоро аз Дарвоз сар карда, то сарғаҳи Мурғоб аз ёд гуфта, қисми зиёди номи маҳалро бо маънояш тасниф мекунад.

Мирзо Назаров Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон ба номи В.И. Ленинро соли 1961 бо их-

мудирӣ сектори геоботаникаи таҷрибавӣ кор кардааст. Аз февралӣ соли 1976 то ноябрӣ соли 1978 корманди калон, котиби илми сексияи ҷоруми Маркази тадқиқоти истеҳсолии "Природа"-и Саридораи геодезияю картографияи назди Шӯрои вазирони СССР ва аз моҳи ноябрӣ соли 1978 дотсенти кафедраи биологияи Донишқадаи давлатии тиббии Тоҷикистон шуда кор мекунад. Аз соли 1983 дотсенти кафедраи фармакогнозия ва технологияи дорусозӣ ва аз соли 1986 дотсенти кафедраи фармакогнозия ва ташкилу иқтисодии фарматсия сипас дар вазифаи мудирӣ ҳамин кафедра фаъолият дошт.

Аз дарсҳои назарию амалии биология, ботаника, захирашиносӣ ва агробиотехнологияи рустаниҳои шифойӣ ба донишҷӯён таълим медиҳад ва беш аз 35 рисолаи дипломиро роҳбарӣ кардааст. Дар давоми фаъолияти корӣ ӯ аъзои комиссияи таълими курси якуми факултаҳои муолиҷавӣ, педиатрӣ ва дандонпизишкӣ буда, инчунин иҷрокунандаи вазифаи декани донишҷӯёни хориҷӣ будааст. Устод Мирзо Назаров узви ҳайати комиссия роҷеъ ба ташкил кардани факултети фарматсевтӣ, ҷонишини раиси Назорати халқии ДДТТ, ҷонишин, пасон раиси комиссияи методии факултети фарматсевтӣ буд. Аз моҳи июни соли 2005 ба ҳайси директори Маркази илмӣ таҷрибавӣ ва истеҳсолии дорусозии назди Вазорати тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият дорад.

Ин машъалони фурӯзон, ки худ месӯзанду ба дигарон рӯшноӣ мебахшанд, дар ҷомеа каманд, дониши онҳоро доимо истифодаю заҳматашонро қадр бояд кард.

Ба фармудаи Мавлоно Абдурахмони Ҷомӣ:

**Асли кас аз кас набошад кам,
чу ҷумла з-одаманд,
Лек ҳар кас чавҳари илм аст,
вологаваҳар аст.**

Ҷ. ҚОЗИБЕКОВ

Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино Назарали Борониев, ки дар миёни ин суҳбат буд, телефонӣ ба як нафар, ки бо эҳтиром муаллим ном бурд, мавзӯи баҳсро ба ӯ расонд. Пасон, овози телефони кисагиро баланд кард. Аз он тараф овоз омад, ки вожаи "зирав" дар забони шугнонӣ, махсусан дар лисони сокинони водии Шохдара серистеъмол буда, рӯдро ҳамин хел ном мебаранд. Ин вожа решаи тоҷикӣ-форсӣ дошта, маънои оби зиёди дар як ҷо чамъомадаро дорад.

Бо шунидани ин ҷавоб шэфтаи забондонии ин марди шариф шудам. Муаллим Назарали Бо-

тисоси биолог - ботаник, бо баҳои аъло хатм карда, ҳамон сол ба аспирантура дохил мешавад. Соли 1964 пас аз хатми аспирантура аввал муаллим, баъд муаллими калони кафедраи ботаникаи ин донишгоҳ шуда, соли 1970 рисолаи номзадиашро ҷимоя мекунад.

Алҳол аз рӯи мавзӯи "Флораи шифоии Тоҷикистон ва истифодаи бомаърифатонаи он" кори илмӣ мебарад.

Аз соли 1971 дар Пажӯҳишгоҳи биологии Помири АУ ЧТ аввал ба ҳайси корманди калони илмӣ ва аз апрели соли 1972 то моҳи февралӣ соли 1976 ҳамчун

Ба додам расед!

Ман, аз соли таваллуд (1963) то инҷониб дар хавлини падару модарам як ҷо зиндагӣ менамудам.

Мо ҳамагӣ аз як падару модар 8 нафарем. Фарзандон ба ғайри ман ҳама соҳиби хонаю дари алоҳида буданд. Онҳо ҷудо аз падару модар дар дигар маҳалла зиндагӣ мекарданд. Нигоҳубини падари кӯрам ва модари пирам ба уҳдаи ман буд. Аз тарафи бародарони ман ягон хел кумак намерасид. Бародари даъвогари ман (Раҷабов Абдурашид) аз соли 1987-ум инҷониб то соли 2011-ум дар дигар маҳалла зиндагӣ менамуд.

Аз қайди дафтари хоҷагӣ худ ва аҳли оилаашро бароварда буд. Вақте ки модар ва бародари пирам аз дунё гузаштанд, аз байн 14 сол гузашт ва аз рӯзе, ки ҷудо аз падару модар зиндагӣ менамуд, 24 сол гузашта буд.

Дар соли 2011-ум бо ариза ба суди ш.Ваҳдат муроҷиат намуда талаби хонаи падар кард. Афсӯс, ки давоми 24-сол боре ҳам ёди падару модари пирро накарда буд.

Падару модари пир муҳтоҷи нигоҳубин буданд. Муҳтоҷи хӯроки гарму сару либоси тоза буданд. Дар солҳои вазнини ҷанги шаҳрвандӣ ба ёди бародаронам намерасид, ки падари пиру кӯр ва модари пирам муҳтоҷи як коса хӯроки гарм ҳастанд. Вале баъди гузаштани падару модар дар фикри гирифтани хонаи падар шуд. Ман, ки ҳамроҳи падару модар якҷо зиндагӣ менамудам, баъди дафни онҳо, аниқтараш баъди 14 соли вафоти падарам ва баъди 1 солу 8 моҳ гузаштан аз вафоти модарам бо қарори ҷамоати деҳоти Симиганҷи ш. Ваҳдат маро сардори оила гузарониданд, бо дарназардошти ин ки то дами марги онҳо парасторӣ ба зиммаи ман буд. Бародари ман баъди 14 сол гузаштан аз вафоти падарам дар соли 2011 ба суди ш. Ваҳдат бо ариза даъвогӣ муроҷиат намуда, талаби меросро кард. Ҳол он ки қонунгузорӣ муҳлати қабули меросро шаш моҳ муайян намудааст.

Суди ш. Ваҳдат бошад дар намояндагии судя М. Одинаев бе ягон асоси узрнок даъвои Р. Раҷабовро қонеъ намуд, бо ивази пора. Қонунро қонундон суди ш. Ваҳдат паймон наму-

да, чи тавре, ки дилашон хоҳад, хулосаашонро мебароранд.

Судя М. Одинаев бошад, дар мурофиаи судӣ ба ягон намояндаи корхонаҳои давлатӣ, ки баромадашон оиди дар ҷорҷӯбаи қонун будани ҳуҷҷатҳои мероси қабул намудаи ман буд, эътибор намедод ва ҳатто худро ба нодонӣ мезад.

То ин дараҷа сӯистифода аз мансабро дар идораҳои боломақом надида гирифта чунин қонуншиканиро боз дастгирӣ менамоянд, ки сафи чунин порахӯрҳо авҷ гирифта истодааст.

Ман дар ҳаёт азоби бисёр кашидам, ба хотири нигоҳубини падару модари пирам шавҳар накардам, фарзанд надорам, сарпараст надорам, бар замми ин ғимоятгари ман (ҳамсабаки судя М. Одинаев) аз ман барои ҳалли масъалаи мероси пули калон пурсид, вале ман хоҳиши ғимоятгар Пирров Бобохонро рад намудам, чунки ман чунин пул надоштам. Вале даъвогар бо ивази пули калон масъалаи меросиро ба фоидаи худаш ҳал намуд. Бо маслиҳати пешаки бо судя М. Одинаев дар замини тақсимнашуда бе иҷозати архитектураи ҳукумати ш.Ваҳдат хонаи сеошёна сохтаанд. Ман бошам то ҳол дар хонаи падарам, ки сохти солҳои 60-ум мебошад, зиндагӣ мекунам, вале хона дар ҳолати садамавӣ қарор дорад. Даъвогар бошад, хонаро дар болои ман чаппа карда истода аст, ба ивази 50 сол нигоҳубини падару модар. Шумо муҳтоҷро қазоват кунед, ки дар ин синну сол ман ба кучо баромада равам ва додамро ба кӣ гӯям? Илтимои, аризаи маро дида бароед. Хоҳиш мекунам.

Ба панҷ ҳуҷҷати қонунӣ, ки ман дар даст дорам, касе эътибор намедихад.

Раҷабова Саодат Маноновна

- 1.Қарори ҷамоати деҳоти Симиганҷ ш. Ваҳдат;
- 2.Справкаи КФБТ. Техникаи ҳавлидорӣ;
- 3.Нотариуси давлатӣ. Шаҳодатномаи қабули мерос;
- 4.Сертификати истифодабарии замин;
- 5.Аефи молу мулк бо қарори Ҷаноби Олӣ соли 2007.

Саодат РАҶАБОВА

БЕХОНААМ КАРДАНД

Аз мушкilotи зиндагӣ ва ноадолатиҳои рӯзгоре, ки ба мани бечора ва як зани бесаробон омадааст, қалам ба даст гирифтаам. Ман соли 1989- бо Юсупов Тоҳир, сокини ш. Ваҳдат хонадор шуда, аз зиндагии якҷоя бо пешбурди хоҷагии умумӣ соҳиби ду нафар фарзанд мебошем. Зиндагии оилавии мо бо падару модари шавҳарам хуб буд. Соли 1991-ум, падари шавҳарам ва соли 2007- модари шавҳарам вафот намуданд. Мутаассифона, пас аз чор моҳи вафоти модар шавҳарам ҳам 23 майи соли 2007 аз беморӣ вафот кард. Пас аз вафоти марҳум шавҳарам ва модараш идораи нотариалӣ ш.Ваҳдат манзили истиқоматномамро 29-уми январӣ соли 2008 тахти феҳрести рақами 6 Н-11, ба номи писарам Зоири Тоҳирзода ҳамчун мерос қонунӣ кард. Ин мероси писарам ба хоҳари шавҳарам ва ба писарони амаки шавҳарам хуш наомад, чунки пас аз марги шавҳарам ману ятимонамро рондани буданд. Онҳо бо ариза даъвогӣ ба суди ш. Ваҳдат муроҷиат намуданд. Аммо суди зинаи якум тахти раисии Дӯстов Д. 21 июли соли 2008 даъвои онҳоро рад намуд. Онҳо ба ин ҳалнома қонеъ нашуда, бо ариза даъвогӣ ба суди кассатсионӣ рафтанд. Суди Олӣ, даъвои онҳоро баррасӣ намуда, ҳалномаи суди зинаи якумро бе тағйир гузошт. Онҳо боз ба суди ш. Ваҳдат бо ҳамон мазмуну даъво муроҷиат карданд. Суд таърихи 11-12 с. 2009 тахти раисии Курбонова масъаларо баррасӣ карда, бар асоси даъвои Юсупова Зоя нисбати писарам Зоири Тоҳирзода ҳаққи уро ба мерос қатъ намуд. Мо аз ин ҳалномаи ғайриобъективонаи онҳо розӣ нестем, зеро хоҳари шавҳарам дар 2 ҷой хона дорад, ба ӯ хона лозим нест. Хонаи моро гирифта ба писари амакаш дод. Баъди ҳалномаи Курбонова ману ятимонам сарсон саргардон, ҷойи зист надорем. Курбонова, ки манфиатдор буд, моро аз хонае, ки тайи 28-сол зиндагӣ доштем, пеш кард. Ману ятимонам аз ин хел корҳои судяҳои бевичдон хаста шудем. Аз шумо хоҳиш дорем, ки сари роҳи ҳамин хел бевичдонро гиред. Ба ятимони ман дастӣ ёрӣ дароз кунед, то ки онҳо ҳам дар қатори дигар ятимоне, ки давлат ва ба хусус Президенти муҳтарам сари онҳоро сила намуда нигоҳбин мекунад, худро дар қатори онҳо ҳис намоёнд.

Зикамоҳ АЛИЕВА, сокини шаҳри Ваҳдат, кӯчаи С. Шерозӣ 3 "б"

Ба хотири инъикоси истиқболи чашнвораҳои 700-солагии мутафаккири Шарқ Мир Сайид Али Ҳамадонӣ, 70-солагии Донишгоҳи Давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ ва Пойтахти фарҳангии Иттиҳоди давлатҳои мустақил эълон гаштани шаҳри Кӯлоб, бо супориши идораи ҳафтанома ба шаҳри бостонии Кӯлоб сафар намудам. Дар ин рӯзҳо шаҳри Кӯлоб воқеан ҳам як шаҳри фарҳангиро мемонд. Ба иборае, ид болюи ид буд. Хиёбонҳои шаҳр пур аз одам, гуиё ҳама ба тамошои шаҳр баромада буданд.

ба машом мерасид. Ҳатто, дар миёни хонандагони макотиб афроди майлпайдокарда ба ин ҷараёни иртиқой ба чашм мерасид ва дар дасти онҳо васиятномаву насиҳатномаи аз он дунё гуё фиристодаро мидидем ва ба ҳамин тартиб пеши роҳи ин зуҳуроти номатлуб низ гирифта шуд".

ПОРАЕ АЗ ҲАЁТИ ЯК МОДАР

Аз рӯи одат ва анъанани неки тоҷикӣ маро ба хонадони яке аз оилаҳои намунавии шаҳри Кӯлоб ба меҳмонӣ даъват намуданд. Чароғи ин хонадон Аслбӣ Шарифова, ки бисёр ҳам як зани ҳалиму меҳрубон будааст, "хуш омадед" намуда, як чойник гиёҷ-чойро оварда рӯи мизи хӯрокхӯрӣ гузошт ва аз он ба ман як пиёла дароз намуда, гуфт: "Бачаҷон, Шумо аз роҳи дур омадед аз ин чой гиред, хастагиро рафъ мекунад. Худатонро заррае нороҳат ҳис накунед, тасаввур кунед, ки дар хонаи худатон ҳастед".

Аз суҳбат бо Аслбӣ Шарифова ҳис намудам, ки ӯ як зани ватандӯсту меҳнатқарин аст ва бо истифода аз фурсати муносиб дастгоҳи сабти овозро ба кор дароварда, суҳбатро бо ӯ идома додам.

Муаллима зимни шиносӣ шӯхиомез гуфт: "Ман аслан зодаи кӯхистон ҳастам". Ӯ соли 1940 дар деҳаи Боггаи Поёни ноҳияи Мӯминобод, дар оилаи Шарифхӯҷа Раҳимов - котиби комичроияи ноҳияи Дарвоз таваллуд шуда аст. Дар он шабу рӯз падараш бо супориши ҳизб барои кор ба водии Кӯлоб меояд. Муаллима маълумоти миёнаро дар ноҳияи Мӯминобод ва дар шаҳри Кӯлоб аз бар мекунад. Ба хотири он ки ӯ яке аз толибилмони пешқадами мактаби ибтидоӣ будааст, як сол қабл аз хатми мактаби миёна (соли 1954) соҳиби номаи камол мегардаду ҳамзамон ҳуҷҷатҳояшро ба Омӯзишгоҳи педагогии шаҳри Кӯлоб супорида донишҷӯ мешавад. Тавре А.Шарифова нақл мекунад, "он солҳо на ҳама барои идомаи таҳсил ба духтарҳо иҷозат меоданд. Ман ҳамеша хоҳиши таҳсил карданро доштам ва раҳмати падарам маро дастгирӣ мекарданд, ки таҳсилро идома дода, илм омӯзам". Муаллима омӯзишгоҳро бо дипломи сурх хатм намуда, бо тавсияи наздикон, вале бо дили нохоҳам ҳуҷҷатҳои худро ба факултети физика ва математикаи Институти педагогии шаҳри Кӯлоб ҳозира Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ месупорад. Тавре худӣ ӯ қисса мекунад: "Росташро гуям, гарчанде ки шахсони наздиктаринам тавсия дода буданд, ки таҳсилро дар факултети физика ва математика идома диҳам, аммо ҳуҷҷатҳоямро бо дили нохоҳам ба он ҷо супоридам, зеро бисёр мехостам, ки дар риштаи забон ва адабиёт таҳсил кунам. Вале ба бахти ман худӣ ҳамон сол институтро бастанд ва баъд аз як сол ду-

бора ба фаъолият оғоз карду ман ин навбат бо хоҳиши худ ба факултети забон ва адабиёт дохил шудам".

Акнун давраи донишҷӯӣ барои Аслбӣ Шарифова воқеан ҳам як давраи тиллоиро мемонд. Зеро вақте ӯ маротибаи аввал ба факултети физика ва математикаи Институти педагогии шаҳри Кӯлоб ҳуҷҷат месупорад. Шариф Раҳмонов, декани ҳамонвақтаи факултети мазкур бо як нигоҳ ба вай дил медиҳад, ки на як бору дубор, балки ҳафт маротиба ба хонаи онҳо хостро мефиристад. Чунончи муаллима нақл мекунад: "Муаллими Шариф солҳои дар

буд, ҳамаи бузғоро ба моли қишлоқ якҷоя мекунад. Беғоҳӣ ягон буз ба хона барнамегардад ва ба ману шавҳарам шӯхиомез гуфтанд, ки "таёку чароғро гирифта ба бузқовӣ бароед".

Муаллима меғӯяд, ҳамаи бурду бохташро аз раҳмати шавҳараш мебинад ва дар зиндагӣ ўро роҳқушову роҳнамои худ меоданд. Ӯ ба шавҳараш "Муаллим" гуфта муроҷиат мекардааст. "Бовар надоштам, ки пас аз ба шавҳар баромадан таҳсилро идома медиҳам, зеро гумон мекардам иҷозат намедиҳад. Хушбахтона, инхел нашуд. Агар муаллим одами нофаҳму қачрав мебуд, барои

тоҷик низ аз ӯҳдаи ин гуна корҳо мебароянд. Ва ӯ аз соли 1967 то 1975 дар ин вазифа кор кардааст. Баъдан то соли 1980 дар китобхонаҳои вилоятӣ ва чанд мактаби дигари водии Кӯлоб фаъолият карда, дар ҳама ҷорабиниҳои хурду бузурги шаҳриву вилоятӣ фаъолона иштирок мекард. Ҳамин тариқ, соли 1980 Аслбӣ Шарифова муовини раиси комичроияи шаҳри Кӯлоб таъин мешавад. Вай тайи солҳои дар ин вазифа кор карданаш як идда корҳои бузургеро ба сомон расонидааст ва яке аз корҳои муҳими анҷомдодааш ин аст, ки худӣ ӯ чунин қисса мекунад. "Со-

Ин зани кордон дар давоми фаъолияти пурсамари худ дар хориҷ аз кишвар дар чандин маҷлисҳои партиявӣ бо либоси милли тоҷикӣ Тоҷикистонро муаррифӣ кардааст. "Ман дар бузуртгарин маҷлисҳои ҳизбӣ дар шаҳрҳои Москва, Минск, Киев ва Рига Вилнюс бо либоси милли тоҷикӣ ширкат карда, аз тоҷику тоҷикистонӣ будани худ ифтихор мекардам".

Ҳамин тариқ, Аслбӣ Шарифова фаъолияти худро ҳамчун директори мактаби рақами 9 - и шаҳри Кӯлоб ба анҷом расонидааст. Ӯ дар тӯли фаъолияти омӯзгории худ шогирдони зиёдеро ба воя расонидааст, ки имрӯзҳо дар вазифаҳои баланди давлатӣ фаъолият доранд.

Маҳз самараи чунин хизматҳои намоёнаш буд, ки ӯ соли 2014, тибқи квотаи президентӣ ба зиёрати хонаи Худо мушарраф шуд. "Ман ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ба хусус ба Президенти кишвар муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон миннатдории худро баён мекунам, ки хизматҳои ночизи маро ба инобат гирифта, бе ягон тамаъу харҷи зиёдатӣ ба зиёрати хонаи Худо фиристоданд. Ман дар он макони муқаддас даст ба дуо бардошта, дар ҳақиқи давлату миллати худ дуо кардам, ки ҳамеша тинҷу ором бошад".

Муаллима дар интиҳои суҳбатомон суҳанашро идома дода, гуфт: "Ман ҳамчун собиқадори ҳизбу меҳнат бо дар назардошти хизматҳои шоёни фарзанди фарзонаи миллат Эмомалӣ Раҳмон дар назди Модар-Ватан, пешниҳод месозам, ки он кас ба унвони "Пешвои миллат" сарфароз гардонда шавад".

Имрӯзҳо Аслбӣ Шарифова яке аз чеҳраҳои намоёни вилояти Хатлон маҳсуб меёбад, ки бо хизматҳои шоистаи худ дар байни мардум обрӯю нуфузи хоса дорад.

Инак, муаллима чанд солест, ки дар нафақаи давлатист. Ӯ ҳоло 75 сола аст ва дар сояи давлати фарзандонаш бо шукргузорӣ аз тинҷиву оромии кишвари азизамон давлати пири меронад. Вале сарфи назар аз ин дар байни мардуми минтақаи Кӯлоб таблиғару тарвиҷгари сиёсати пешгирифтаи Президенти кишвар ва Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, аз таҷрибаи бою ғани сиёсӣ ва оиладории худ барои амалӣ намудани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд" истифодаи ҳамаҷониба мебарад.

Ибодуллоҳи ТОҶИР
Душанбе, Кӯлоб

омӯзишгоҳ таҳсил намуданам, ба иборае маро таги чашм кардааст, инро баъд аз хонадоршавиям қоиш шуд. Ӯ ҳафт маротиба волидайнӣ худро ба хонаи мо фиристод ва бо хости Худо оила барпо намудем".

Дар омади гап пурсидам, ки маросими хонадоршавият чӣ тавр сурат гирифт? Муаллима лабханд зада, гуфт: "Тӯйи мо хеле қолибу хотирмон гузашта буд, ки ҳеҷ аз хотирам намебарояд. Тобистони соли 1959, пас аз хатми омӯзишгоҳ тӯйи шуда будам. Он солҳо мисли ҳозира машинҳои зебову гаронарзиш набуд. Маро ба мошини калон (бортавой) буданд. Шодровон Одина Ҳошим даъватӣ буд, ки ҳамон солҳо дар байни мардум маҳбубият пайдо карда буд". Чун муаллима рӯзҳои рафтаро пеши назар оварда нақл мекард, бо завқ ханда карда гуфт: "Як ҳодисаи аҷиби дигар низ ҳеҷ аз ёдам намеравад. Вақтҳои пеш ҳешу табор ҳамчун ҳадяи тӯйи буз ё гӯсфанд меоварданд. Ҳешу табори домод тахминан 7-8 буз меоранд, бародари шавҳарам, ки бисёр як марди шухтабиат

сабзидани ман имконият намеодод. Ӯ дар тамоми бурду бохти ман саҳм дорад, зеро бар замми серкор буданаш дар корҳои хона ва таълиму тарбияи фарзандон ба ман кӯмак мекард. Мо бештар дар таълиму тарбияи фарзандон аҳамияти ҷиддӣ меодем ва падарашон дар ин масъала бениҳоят саҳтгир буданд". Маҳз ҳамин тавачҷуҳу сахтириҳои волидайн буд, ки шавҳаранди ин хонадон-Фирӯза, Бахтиёр, Сурайё, Наргис, Суҳаноро ва Содикҷон соҳиби маълумоти олий гашта, имрӯзҳо ба халқу ватани худ содиқонаву софдилона хизмат карда истодаанд.

Аз гуфтаҳои муаллима воқиф шудам, ки замони Шӯравӣ дар водии Кӯлоб қариб тамоми боғчаҳои бачагоноро занҳои рус идора мекардаанд. Аслбӣ Шарифова, ки дар ин шабу рӯз, аллакай ба як зани пешқадами ҷомеа табдил ёфта буд, бо тавсияи Мирзо Бегматов ва Оиша Сарварова роҳбарони вақти кумитаҳои иҷроияи вилоят ва шаҳри Кӯлоб мудирӣ боғча таъин шуд. Ӯ дар як муддати кӯтоҳ бо кордонии худ исбот кард, ки занҳои

лҳои ҳаштодуми асри гузашта хурӯҷи хурофот ва таассуби диндорон ба авҷи аъло расида буд. Мардум дар маросимҳои динии худ исрофро ба ҳадди ифрот расонида буданд. Дар ҷанозаҳо маросими "Сари тахтагӣ" ва "Иртиш" зиёд дида мешуд ва маълум буд, ки мо бо қувваи худ пеши роҳи ин харҷҳои зиёдатири гирифта наметавонистем. Рӯзе мулло Ҳайдар Шарифзода ро бо устодаш - мулло Қосим, ки ҳарду аз шахсиятҳои маъруфи давр буданд, ба ӯтоқи қорӣ даъват кардам ва барои баргузориҳои як конфронс сари ин мавзӯ суҳбат кардем. Дар он шабу рӯз баргузориҳои чунин як конфронс чандон қори осон набуд. Аммо ман кӯшиш карда бо ҳама забон як кардам. Хулоса конфронсро баргузор намуда, муллоҳоро баргузор кардам ва ин масоилро мавзӯи баҳс қарор додем. Пас аз баргузориҳои конфронси мазкур то ҷое муваффақ ҳам шудем, зеро то дараҷае роҳи таассуб ва хурофот гирифта шуд. Аммо бо ин қори мо анҷом наёфт. Он замон андак - андак бӯи тарғиби идеологияи бегона бо дасти муллоҳо

Офати забон

(Аввалин дар шумораи гузашта)

САВОБИ ХОМЎШИ

Офатҳои забон барои инсон хеле бисёр буда, нигоҳ доштани ҳештан аз онҳо кори ниҳоят душвор мебошад. Барои бартар сохтани ин офатҳо барои инсон беҳтарин ва некӯтарин тадбир хомӯши маҳсуб мегардад.

Дар китоби муқаддаси мусулмонон омадааст: "Андар сухан гуфтан хайр нест, магар фармон додан ба садақа ва фармудан ба хайру сулҳ додан миёни мардумон" (4:114).

Дар ҳадисе низ омадааст: "Ҷар ки хомӯш бистод, бираст". Ё ин ки "Ҷар киро аз оташи фарҷу шиками забон нигоҳ доштанд, нигоҳдоштаи тамои аст".

Дар яке аз ривоятҳои омадааст, ки одамони зиёде назди Муъовия чамъ шуда, ҷар кадом сухане мегуфтанд, аммо дар байни онҳо Аҳнаф хомӯширо пеша карда буд. Ҳозирин аз вай пурсиданд: "Аҳнаф, чаро сухан намегӯӣ?" Аҳнаф дар ҷавоб мегӯяд: "Агар дурӯғ гӯям, аз Офаридгор тарсам ва агар рост гӯям, аз шумо тарсам". Аз ин рӯ, беҳтарин фазилат барои инсон хомӯши аст.

Офатҳои забон барои ҷар як инсон бешумор буда, ҳамеша онҳо беҳуда сари забон меҷаҳанд ва гуфтани онҳо барои инсон хушоянду осон мебошад.

Лекин барои инсон ҳангоми сухани зиёд гуфтан фарқ гузоштан миёни баду нек хеле душвор хоҳад буд. Хомӯши ҳаст, ки инсон аз балоҳо саломат менамояд ва ба тафаккури зикр дастб мегардад.

Бузурге фармудааст: "Ҷар инсонии фозил бояд донад, ки сухан ҷаҳор қисм мебошад: Яке он аст, ки ҳама зарар аст; дуввум он аст, ки андар вай ҳам зарар аст ва ҳам манфиат; саввум он аст, ки андар вай на зарар аст на манфиат ва он сухани зиёдати бувад ва аз зарари вай он кифоят аст, ки рӯзгорро хароб кунад; ҷаҳорум он аст, ки манфиати маҳз аст. Пас се ҷаҳорак аз сухан ногуфтани буда, ҷаҳоряке гуфтани аст". Ҳақиқати ин гуфтаҳои он аст, ки "Ҷар ки хомӯш буд, саломат ёфт".

Барои ҷар як инсонии фозил зарур аст офатҳои забонро, ки онҳо ёздаҳо мебошанд, донад, то дар зиндагии хеш иштибоҳи камтаре кунад, зеро ҷар баду неке аз сухан ибтидо мегирад.

ОФАТҲОИ ЗАБОН

ОФАТИ АВВАЛ ин аст, ки агар инсон сухане гӯяд, бояд сараввал боварӣ ҳосил кунад, ки онҳоро нагӯяд, ҳеч зиёну зараре ба вай намерасад. Масалан, шахсе бо гурӯҳи одамон нишаста, доир ба таассуроти худ аз сафараш ба кишвари дигаре ҳикоят мекунанд. Дар вақти ҳикоят доир ба шахрҳо, таомҳои миллии он кишвар, ҷойҳои диданбоби он ва ғайра баён хоҳад кард. Дар ин ҳикоят набояд чизҳои аз худ изофа кунад, зеро ин ҳама худ ҷарфҳои зиёдати буда, инсон аз онҳо бояд парҳез намояд. Агар ин ё он сухани зиёдати нагӯӣ аз он муҳтавои ҳикоя тағйир нахоҳад ёфт.

ҲИКОЯТ

Луқмони Ҳаким муддати як сол ба назди Довуд меомад ва мегӯяд, ки вай чизеро зиреҳ мекард. Луқмони Ҳаким хеле мехост донад, ки Довуд чӣ мегӯяд, вале инро аз вай намепурсид. Он замоне, ки кор ба охир расид, Довуд ҷавобро бар тан карду гуфт:

"Ин нек ҷомеа аст ҳарбиро". Луқмони Ҳаким ҷаҳид, ки чизи дӯхтани вай ҷавшан будааст ва гуфт: "Хомӯши ҳикмат аст, валекин касро андар вай рағбат нест".

Сабаби чунин савол кардан он аст, ки агар касе хоҳад аҳволи мардумонро донад вай бояд бо касе ба сухан муроҷиат кунад, ки бо вай изҳори дӯстӣ карда бошад.

Ҷар инсон бояд донад, ки ҷар чи бо як калима бо касе тавонад гуфтан, чун дароз кунад ва он калима ба ду калима зиёд шавад он калимаи дуввум зиёдати хоҳад буд.

Инсон набояд бандро аз сари киса баргирифта, ба сари забони худ ниҳад. Дар ин боб дар ҳадисе омадааст: "Ҳеч чиз надоданд одамиро бадтар аз забони дароз".

Ҷар чизе ки инсон гӯяд, ба ӯ менависанд. Зиёни зоеъ шудани вақт дар бисёр гуфтан мебошад.

ОФАТИ ДУВВУМ ин сухан гуфтан дар бадӣ мебошад. Инсон ҳеч вақт набояд забонро ба бадгӯӣ одат кунанд, доир ба фиску фучур дар маҷлисҳои сухан гӯяд ва дар мунозира бо ҳамсӯхбат фаҳшгӯӣ кунад. Дар ин боб омадааст: "Кас бувад, ки як сухан бигӯяд, худ бад-он бок надорад ва онро вазне ва қадре нашиносад..."

ОФАТИ СЕВВУМ дар натиҷаи муҳолифату қадал бо шахсони дигар зуҳур мекунанд. Дар ҷомеаи инсонӣ бисёр шахсоне ҳастанд, ки бо ҷар касе агар ба муқолама дароянд, хатман кушиш менамоянд санҷида ё носанҷида суханони ҳарифи худро рад кунанд ва хосатан таъкид созанд, ки "не, чунин аст". Маънои ин гуфтаҳои онҳо ин аст, ки "ту ахмақ ва нодону дурӯғгӯӣ ҳастӣ ва ман бошам зираку оқилу ростгӯям". Бо ибрази ин як сухан ду сифати ин шахсони "ҷамадон" маълум мешавад: Яке такаббур ва дигаре таҳрир ба касе.

Ин тарзи муносибат боиси бидуни зарурат ранҷонидани одамон мегардад. Дар чунин ҳолат беҳтарин мавқеъ барои инсон хомӯш будан аст.

Аслан сабаби ба вучуд омадани чунин ҳолатҳо барангехтани баҳсҳо мебошад, ки онро дар илми фалсафа бо номи "қадал" ёд мекунанд. Дар ҳолати сар задани чунин "баҳс" беҳтар аст ба рақиб бо насиҳат муроҷиат кард, дар сурати қабул кардани насиҳат маълум мешавад, ки ин одам чандон пойбанду шайдои худ ва гуломи такаббурро худхоӣ нашудааст.

Дар сурате, ки агар насиҳат пазируфта нашавад, беҳтар аст хомӯширо интиҳоб кард. Дар ин бора дар ҳадисе омадааст:

"Ҳеч қавм гумроҳ нашуданд, ки на қадал бар эшон ғолиб шуд".

Луқмони Ҳаким ҳамеша ба писараш таъкид мекард, ки "бо олимони қадал макун, ки онҳо хатман душманат гиранд". Дар робита ба ин тамоми ҳақимони пешин овардаанд, ки дар чунин ҳолат "беҳтарин фазилат хомӯши" мебошад.

Дар қиссае омадааст, ки яке аз ҳамасрон ва донишмандони даврони Абӯҳанифа Довуди Той ба узлатнишини рӯи оварда буд. Ҳангоми вохӯри Абӯҳанифа аз вай мепурсад: "Чаро аз узлат берун намеой?" Довуди Той дар ҷавоб мегӯяд, ки "ба кушиш ҳештанро аз қадал гуфтан ҳаме боздорам". Абӯҳанифа гуфт: "Ба маҷлисҳои мунозира (баҳс) биё ва бишунаву сухан магӯӣ". Довуди Той гуфт: "Чунон кардам, ҳеч мушкилие аз он бадтар накашидам".

Ба қавли ҳақимону бузурғони гузашта бадтарин офат барои аҳли башар он аст, ки дар ҷомеае таассуби маҳзабу дин ба вучуд омада бошад ва гурӯҳе, ки талаби ҷову мақом кунанд, ҳамеша одамонро аз номи дину мазҳаб ба баҳсу қадал кашида, таъби мастонаву такаббури худро ҳамчун мавқеи дин муаррифӣ созад. Ҳамин аст, ки Абӯҳанифа ҳамеша таъкид мекард, ки умуман қадал аз дин нест.

ҲИКОЯТ

Ваҳаб ибни Мунаббаҳ гуфт: "Дар аввали Таърот ҷаҳор сухан набишта аст, ки ҷар олиме, ки парҳезкор нест, ӯ ва дӯзд ҷар ду якест ва дигар ҷар мард, ки хирадманд нест, ӯ ва ҷаҳорро якест".

Ин ҳолатҳои зикршуда ба хусус дар байни олимони дунявӣ низ хеле зиёд мебошад. Ҳаст олимони бо такаббуре, ки бе асос бо асос бо ҷар кас ба баҳсу муҷодила рӯи меорад. Ҳатто олимоне ҳастанд, ки бо хондани як ё ду китоб зери таъсири андешаҳои нависандаҳои ин китобҳо монда, ба таҳқири одамон даст мезананд ва онҳоро "бесавод", "бемаърифат" ва ғайра ном мекунанд. Ин як беморӣ ҳаст, ки решаҳои он дар худситоӣ, ҳасад, рашк, бадбинӣ ва дигар разилаҳои ахлоқӣ нуҳуфтаанд. Баъзе олимоне низ ҳастанд, ки ба мартабаи баланди илмӣ расида, дорои унвонҳои гуногун шудаанд, лекин ягон шогирде тарбия накарда, тарбияи шогирдро барои худ таҳқир мекунанд. Сабаби ин низ дар кибру гурур, ҳасад ва ноидида гирифтани дигарон мебошад.

ҲИКОЯТ

Сукроти ҳаким гуфт, ки панҷ чиз мардумро табоҳ кунад: яке бо дӯстон фиреб кардан, дигар аз худовандони дониш рӯи бигардонидан, сеи дигар ҳештанро хор доштан, ҷаҳорум кибри носазовор кашидан, панҷум аз паси ҳавои дил рафтан.

Бо олимони маризи бахиливу ҳасад, рашк, такаббур, гурур ва ғайра гирифтани шуда зарурати баҳс нест, зеро ҳадафи онҳо на расидан ба ҳақиқат аст, балки бо истифода аз ҷар гуна найрангҳои софистӣ ҳарифи худро поймол ва ғарқ кардан мебошад. Дар ин ҳолат беҳтарин мавқеъ барои инсон хомӯши ҳаст.

ҲИКОЯТ

Ҳарғиз бахилро сутуда набинӣ, на хашмиро шодон ва на хирадмандро ҳарис ва на каримро ҳасуд ва на озварро тавонгар ва на малулро дӯст.

Сарфи назар аз он ки Сукрот бузурғтарин ҳақими сатҳи ҷаҳонӣ буда, пас аз худ мактаби бузурге дар симои Афлотун ва ҳақимони дигар боқӣ гузошта буд, лекин ҳамеша мегуфт, ки "Ман медонам, ки ҳеч чизро намедонам".

ҲИКОЯТ

Ҳакиме гуфт: "Мардум бар ҷаҳор гурӯҳанд: яке он аст, ки донад ва донад, ки доност. Аз вай дониш омӯзад. Ва дигар он аст, ки донад ва надонад, ки доност. Ӯ фаромӯшкор аст, ёдаш диҳед. Ва яке он аст, ки надонад ва донад, ки надонад. Биомӯзедаш. Ва яке он аст, ки надонад ва надонад, ки надонад, ӯ ҷоҳил аст, аз ӯ дур бошед".

ОФАТИ ҶАҶОРОМ ин хусусат дар сухан мебошад. Тибқи гуфтори ҳақимони бузурғ ҳеч кас

бидуни илму дониш набояд бо каси дигаре хусумат кунад, зеро бо ҳасм ҳеч вақт сухани хуш гуфтан намешавад. Фазилати сухани хуш гуфтан бисёр аст. Пас ҷар киро хусумате бошад, муҳим он аст, ки агар тавонад аз хусумат даст кашад. Лекин агар натавонист бояд, ки ба ҷуз аз рост гуфтан чизе дигаре нагӯяд, қасди ранҷонидани касе накунад ва сухани дурушт нагӯяд.

ОФАТИ ПАНҶУМ фаҳш гуфтан аст. Дар ҷомеаи инсонӣ одамоне ҳастанд, ки ҷар кучоҳе сухани фаҳш ва палид бошад, чунин ҷойҳоро дӯст мекунанд ва ҳамеша дар талошу чамъ кардан ва ҷустуҷӯи суханҳои фаҳшолуд мебошанд. Иброҳим ибни Майсара фармудааст: "Ҷар ки фаҳш гӯяд, рӯзи қиёмат бар сурати сарге хоҳад буд".

Шахсоне, ки фаҳш ва палид гуфтандро дӯст мекунанд онҳо аз гуфтугӯ ва мубошарат бо дигарон иборатҳои зишту дашномолудро чамъ мекунанд. Дар робита ба ин дар ҳадисе омадааст: "Лаънат бар он касе бод, ки модару падар аз он хушнуд набошанд ва модару падари худро дашном диҳад". Гуфтанд: "Ин кӣ кунад". Дар ҷавоб гуфтанд: "Он, ки модару падари дигаре дашном диҳад, то модару падари вайро дашном диҳанд, он худӣ вай дода бошад".

Бо назардошти оқибатҳои бади фаҳш гуфтан, ҳақимони бузурғ пешниҳод кардаанд, ки ҷар чизе, ки зишт бошад, дар бораи он сареҳ гуфтан лозим набуда, танҳо кифоя ҳаст ишорате кард. Ё ин ки касе ба касалиҳои зишт гирифтани бошад, онро танҳо "беморӣ" бояд гуфт. Дар баёни чунин суханҳо ҳамеша бояд адабро нигоҳ дошт.

ОФАТИ ШАШУМ лаънат кардан аст. Ҳақимон ва муаллимони одоби башарият ҳамеша таъкид кардаанд, ки лаънат гуфтан ба шахсу мардуми ҳайвон ва умуман ҳама чиз манъ аст. Бузардо мегӯяд, ки "чун одами заминро ё чизеро лаънат кунад, он чиз гӯяд: "Лаънат бар он бод, ки андар Худой оситар аст аз мо ҷар ду". Дар хусуси ин дар ҳадисе омадааст: "Муъмин лаънат накунад".

Умуман, дар зиндагии хеш ҳеч кас набояд аз мафҳуми "лаънат" ба ҷою бе ҷой истифода барад ва онро ба забон орад. Аз "лаънат" гуфтан инсон бояд ҳазар кунад, зеро он боиси сар задани хатар ва фасод хоҳад шуд. Агар касе дар тамоми умри худ ба касе ва ҳатто ба Иблис лаънат накунад, ҳеч кас аз вай нахоҳад пурсид, ки "чаро лаънат накардӣ?" Лекин чун бар касе лаънат кунад, андар хатари саволе қарор хоҳад дошт, ки чаро лаънат кардӣ?

Лаънат хондан аз гуруру таассуб ва ҳавобаландии инсонҳои беодоб мебошад.

Давом дорад
А. АРДАШЕР

Дар маҳзангоҳҳои Бойгонии марказии давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуҷҷатҳои маҳфузанд, ки бозгӯ аз лаҳзаҳои муҳими таърихӣ миллати куҳанбунёди мо, шурӯъ аз замони барқарорсозии Ҳокимияти Шӯравӣ дар Тоҷикистон, задухӯрдҳои дохилии синфӣ, бунёд ва рушди хоҷагии халқ, қаҳрамонҳои ҷавонмардони тоҷик дар набардҳои Ҷанги Бузурги Ватанӣ, хидматҳои беназири ақибоғи расида то имрӯз ҳастанд.

ТАЪРИХИ ҳадамоти бойгонии тоҷик ғайр буда, маводҳои то ба имрӯз ба дасти мо расидаи он исботи ин гуфтаҳоаст. Агар ба замони таъсиси бойгонии тоҷик назар афканем, 20 март соли 1931 Кумитаи Иҷроияи марказӣ ва Шӯрои Комиссарони Ҷумҳурии Шӯравии Сотсиалистии Тоҷикистон Низомномаи ташкили кори бойгониро дар ҷумҳурии тасдиқ намуд, ки он барои созон додани рушди он нақши муҳим бозид.

Дар асоси ин санад хазинаи Бойгонии ягонаи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тамоми ҳуҷҷатҳои бойгонӣ, ки ба таърихи сиёсӣ, иқтисодӣ ва фарҳангии халқи тоҷик дар тамоми давраи мавҷудияти он, ҳамчунин воқеъоте, ки дар ҳудуди кишвар дар замони гуногун рух додаанд, ташкил карда шуд.

Соли 1936 хазинаҳои фондҳои муассисаҳои маъмурияти собиқ Уезди Хуҷанд, ки муваққатан дар шаҳрҳои Тошканд ва Самарқанд нигоҳ дошта мешуданд, ба ҶШС Тоҷикистон баргардонидани шуда, дар заминаи онҳо соли 1937 Бойгонии марказии таърихӣ таъсис дода шуд. 27 апрели соли 1938 қарори Раёсати Кумитаи иҷроияи марказии ҶШС Тоҷикистон "Дар бораи вазъи бойгонидорӣ дар ҶШС Тоҷикистон" ба имзо расид, ки барои вусъати минбаъдаи кори бойгонидорӣ дар ҷумҳурии тақони ҷиддӣ бахшид. Дар асоси он ҳамаи шӯъбаҳои Раёсати марказии бойгонӣ барҳам дода шуда, бойгонии давлатии Ленинобод, Қўрғонтеппа, Фарм, Кўлоб, ВМКБ, бойгонии шаҳрии Сталинобод, Ленинобод ва 66 бойгонии ноҳиявӣ таъсис дода шуданд.

Айни замон Бойгонии марказии давлатии ҷумҳурии бузургтарин маҳзани ҳуҷҷатҳои арзишнок буда, дастоварди миллӣ ва сарвати ҷумҳурии соҳибистиклоли мо ба шумор меравад. Ҳуҷҷатҳои, ки дар он така ба талаботи илмӣ ва замон маҳфуз ҳастанд, таърихи кишварро шурӯъ аз солҳои 60-и қарни гузашта то ба имрӯз инъикос менамоянд. Дар

замони истиқлолият мавқеъ ва нақши бойгонӣ ба қуллӣ тағйир ёфта, аз қониби роҳбарияти давлат ва Ҳукумати ҷумҳурии ба масъалаи рушди минбаъдаи соҳа таваҷҷуҳ ва ғамхориҳои зиёд зоҳир карда мешавад.

Ҳоло дар ҷумҳурии шабакаи васеи муассисаҳои бойгонӣ амал мекунад, ки аз 12 бойгонии давлатӣ ва 72 бойгонии байнидоравии ҳуҷҷатҳои ҳайати шахсии назди мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурии иборат аст. Дар маҳфузгоҳҳои бойгонӣ ҷумҳурии 9 ҳазору 645 хазина, ки 2 миллиону 749 ҳазору 480 парвандаро дар бар мегирад, нигоҳ дошта шуда, дар Бойгонии марказии давлатии ҷумҳурии Тоҷикистон 378 фонди шахсӣ ва фонд-коллексияҳои иштирокчиёни Ҷанги Бузурги Ватанӣ таҳия ва нигоҳ дошта мешаванд. Фондҳои шахсии афроди барӯманди кишвар, аз шумори ходимони намоёни давлатӣ, арбобони барҷастаи сиёсӣ ва ҷамъиятӣ, академикҳо, профессорон, нависандагон, шоирон, рассомон, коргардонҳои синамо, наворбардорон ва шахсиятҳои хизматнишондодаи дигар соҳаҳо, ки баҳри ободонӣ ва рушди ҷумҳурии хидмат намудаанд, ҷамъоварӣ шудаанд. Бойгонии марказии давлатии аксу садо ва синамои Ҷумҳурии Тоҷикистон ягонаи бойгонии муҷаҳҳаз ва комили соҳа дар ҷумҳурии ба шумор меравад. Нодиртарин аксу наворҳои бойгонӣ мансуб ба соли 1871 буда, таърихи 130-сола доранд. Нахустин кори филмсозони тоҷик В.Кузин, А.Шевич ва ғ. - "Омадани аввалин поезд ба Душанбе" (соли 1929), филмҳои ҳуҷҷатӣ, акс ва сабтҳои овозӣ, ки дар бораи ҳодисаҳои муҳими ҷумҳурии, аз қабилӣ сохтмони каналҳои калони Ҳисору Фарғона,

шаҳрҳои Помир, задухӯрдҳои дохилии солҳои 30-и қарни 20, анҷуманҳои ҳизбиву комсомолӣ, иштирокчиёни ҶБВ ва ғ. аз ҳуҷҷатҳои ҳеле нодир пурқимат маҳсуб мегарданд. Дар бойгонӣ беш аз 170 ҳазору ҳуҷҷатҳои аксу садо ва синамои ҷумҳурии маҳфуз буда, феҳрасти онҳо таҳия шуда, ҳамчун маҷмуаи сабтиҳои иттилоотӣ хидмат мекунад. Айни ҳол 600 воҳиди нигоҳдорӣ овозҳои магнитӣ ба шакли рақамӣ гузаронида шудааст.

Дар бойгонии ҷумҳурии кор оид ба ҷамъоварии ҳуҷҷатҳои вақилони Иҷлосияи таърихӣ 16-ми Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои таҳия намудани фонд-коллексияҳои иштирокчиёни ҷаласа амалӣ гашта истодааст. Пешбурди коргузори аз рӯи мувоҷиҳаҳои шаҳрвандон аз дигар намудҳои коргузори ҷудо буда, ба зиммаи мақомоти маҳсус ба ин кор таъиншуда гузошта мешавад, ки онҳо тартиби пешбурди коргузори дар муассисоти дахлдор мунтазам тафтиш карда, барои тақмил додани он чораҳо меандешанд.

Бо гузашти айём тамоми бурду бохт, пешравии комёбӣ ва норасоии зиндагӣ ба саҳифаи таърих ворид мегарданд, бойгонӣ бошанд, ганҷи таърихианд. Наслҳои имрӯзу ояндаи кишвар метавонанд тавассути ин хазинаи бебаҳои таърихӣ миллат, ки дар бойгонӣ маҳфуз дошта мешаванд, аз таърихи гузашта-ву имрӯзи он оғаҳӣ пайдо кунанд.

Дилором МИРСАИДОВА, сардори Саридораи бойгонии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон,

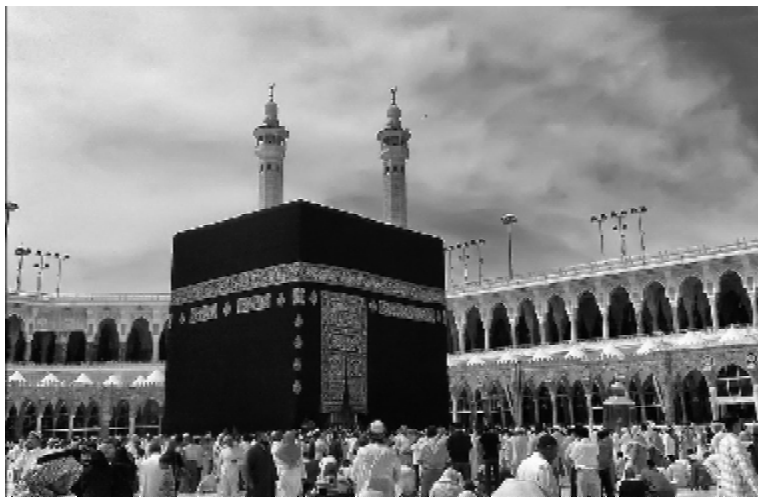
Муҳаббат ТАБАРОВА, мудири шӯъбаи саридора

Асбоби ченкунии фишори моеъ ва газҳо	Фарзанди ака ё додари падар							Сабзоти сурх															
				Ноустувор дар дустӣ ё ишқ	Аддис-..., пойтахти Эфиопия	Номи ҳарфи арабӣ	Бахшиши гуноҳ	Махлуқи сесараи афсонавӣ	Помонак барои аспасвор														
				Пеш аз ҷумъа	Нуқтаи баланди мусиқӣ	Модар (лаҳҷа)	Хуб	Ҳиссаҷаи тасдиқӣ	Нависанда Садриддин ...														
				Зани афсонавӣ	Гиёҳу дарактон	Дуст гӯяд табарвор, душман гӯяд ...	... задан - ба об пурра даромадан	Теги сартарош															
				Гиёҳ, сабза																			
Дар он бо бӯр менависанд	Бе-об	Ширкати либоси варзишӣ	Дарвозаи футбол до-рад	«Осьминог» ба тоҷикӣ	Коргоҳи дорбозону акробатҳо																		
Масолах барои бомпушонӣ	Сӯроҳ	Чугӣ	Ҳарфи арабӣ	Шикоят																			
		«... бисуду фуру рехт ҳар чӣ дандон буд»		«Дирол», «Сти-морол», «...»																			
Ба-ракат	Ҳамирпораи дар рағван лухташуда	Асбоби мусиқии ториӣ се-кунча	Қисми растани	Кайфу сафо - ...у ишрат	Пойтахти Австрия																		
				Ҷонишини ишоратӣ																			
Рӯзӣ, хӯрок		Пойтахти Туркия		Тамғаи маргарин	«Ҳаёт» ба забони юнонӣ																		
	Расму оин			Сарояндагӣ																			

ИДИ ҚУРБОН 24 СЕНТЯБР ТАЧЛИЛ МЕШАВАД

Шӯрои уламои Маркази исломии Тоҷикистон эълон кард, ки Иди Қурбон рӯзи панҷшанбеи 24 сентябр таҷлил мегардад.

Санаи баргузорию ид дар чаласаи Шӯрои уламои Маркази исломии Тоҷикистон рӯзи 14 сентябр тасдиқ шуд. Зикр гардид, ки рӯзи панҷшанбе соати 7:00 субҳ дар тамоми масҷидҳои ҷомеи кишвар намози Иди Қурбон баргузор мегардад. Дар чаласа ҳамзамон ба имомхатибони масҷидҳои ҷомеи кишвар дастур дода шуд, ки дар хутбаи намози ҷумъа, аҳқомӣ қурбонӣ ва тарзи дурусти анҷом додани маросими қурбониро ба мардуми кишвар фаҳмонанд. Таъкид гардид, ки дар орошани дастархони идона ба исрофкорӣ роҳ дода нашавад.

Расонидани кӯмаку хайрияҳо ба ятимон, бепарасторон, маъюбон, оилаҳои камбизоат ва дигар қишрҳои ниёзманди ҷомеа аз амалҳои неки ҳар фарди мусулмон дар арафаи ид аст. Ёдовар мешавем, имсол наздики 6 ҳазор сокинони Тоҷикистон ба зиёрати Каъба ба Маккаи Мукаррама сафар кардаанд.

«МХ»

Тандурустӣ

Ангур - мевои хушхӯр ва дармонбахш

Ангур аз зеботарин мевои тирамоҳ ва хӯрдани лазиз барои ҳамагон аст.

Таҳқиқоти донишмандон собит карда, ки ангур инчунин дорои хосиятҳои табобатии зиёде мебошад.

Он аз ҷумлаи меваҳои дерпаз, вале зуд ҳазмшаванда аст. Дар олами мева ва сабзавот ягона чизе аст, ки барои таҳқиқи хосиятҳои илми маҳсус эҷод шуда, ки онро "ампелография" номидаанд.

Таърихи пайдоиши ангур аз 10 ҳазор сол пеш мавриди пажӯҳиш буда ва тайи ин муддат пахлуҳои мухталифи парвариш, хосиятҳои ва ҷиҳатҳои шифобахши он сабт шудааст.

Витаминҳои С, А, В(1), В(2), В(6), В(9), Е, РР, Р намақҳои маъданӣ, кислотаҳои мева, фосфор, калий, калсий, магний, сулфур, хлор, руҳ, мис, кремний, манган, оҳан, йод - рӯйхати нопурраи моддаҳои аст, ки дар ин буттамеваи шаффофу хушхӯр мавҷуд буда, онро қувату дармонбахш мекунад.

Ангур дорои ролифенолҳо

(моддаҳои барои пӯст зарурӣ), ғайи аз витамини Е аст, ки молекулаҳои он барои ҳифзи ҳолати пӯст лозим мебошанд. Ин молекулаҳо моддаҳои зарарнокро аз байн бурда, пӯстро аз пиршавӣ ниғаҳ мекоранд.

Сентябр ва октябр ду моҳи ба тамоми саршор аз ангур буда ва ҳар кадоме аз мо имкони ба серӣ хӯрдани ин меваро дорем.

Онҳое, ки мехоҳанд фоидани ин меваи хушхӯро эҳсос кунанд, бояд бо парҳез аз анвои

хӯрданиҳои дигар тайи як рӯз фақат ангур истеъмол кунанд. Барои ин тавсия мешавад, ки 2 килограмм ангур харида ва онро ба 5-6 ҷисса ғайи портсия ҷудо карда ва дар тӯли рӯз бихӯранд.

Кислотаҳои мева, танинҳо ва нахҳои ин ғизо меъда ва ҷигари касро хуб тоза мекунанд. Ба ин далел, ки ин буттамева аз глюкоза ғайи аст, шумо хастагӣ ва афсурдаҳои эҳсос намекунад ва он ҳолате, ки ҳангоми худдорӣ аз нахӯрдани ҳар навъ ғизо кас эҳсоси гурӯснагӣ мекунад, бинобар қувватбахш будани ангур эҳсос намешавад.

Истеъмоли ангур дар вақти бемориҳои гуногуни пӯст, сӯхтагӣ, мондагии пойҳо, васеъ шудани рағҳои хунгузари варикоз низ кӯмак мекунад.

Ангур бинобар зиёде будани калий ва глюкоза барои мустаҳкам шудани мушакҳои дил ҳам ғайи мерасонад. Баъзе аз намуҳои ангур то 75 дарсад қанд доранд ва бинобар ин дар вақти истеъмоли он бардошти ҷисм ва меъёр бояд риоя шавад. Ангур аз моҳи ноябр сар карда, маза ва хосиятҳои худро гум мекунад. Дар он замон кас бояд ба хӯрдани мавиз рӯ орад.

Таҳияи Ю.СОЛЕХ

Обуна-2016

Агар аз муҳимтарин воқеоти кишвар ва ҷаҳон огоҳ шудан хоҳед,

Агар бо чехраҳои мондагори сиёсату фарҳангӣ ва таърихӣ аз наздик ошно шудан хоҳед,

Агар аз дастовардҳои илмӣ, техникӣ ва дигар соҳаҳои воқиф шудан хоҳед,

Агар ба мушкilot ва масъалаҳои доғу мубрами ватани худ бетараф нестед,

Агар мавқеи ХҲДТ-ро дар ҷомеа устувор дидан хоҳед, пас,

Ба ҳафтаномаи

НАШРИЯИ МАРКАЗИИ ҲИЗБИ
ХАЛҚИИ ДЕМОКРАТИИ ТОҶИКИСТОН

МИНБАРИ ХАЛҚ

www.minbari.halk.tj
E-mail: minbari@halk.tj

обуна шавед!

МУШТАРИЁНИ ГИРОМӢ!

Маблағи обуна ба ҳафтанома 90 сомони ро ташкил медиҳад. Маблағҳои обунаро метавонед ба тариқи нақдӣ ва ғайринақдӣ ба суратҳисоби ХҲДТ, ба воситаи шуъбаҳои "Амонатбанк" гузаронед...

СУРАТҲИСОБИ МО:

ҲИЗБИ ХАЛҚИИ ДЕМОКРАТИИ ТОҶИКИСТОН
ИНН 020001728,
С/Ҳ 20202972000473101000,
Кор/сч. 20402972316264
МФО 350101626.
Дар идораи амалиёти
БДА ҚТ-"Амонатбанк"

СУРОҒАИ МО: ш. Душанбе, маҷмааи "КОҲИ ВАҲДАТ", ошёнаи 2.
ТЕЛЕФОН: 221-25-36, 221-63-21

Варзиш

"ПАҲАНГ" РАҚИБИ "ИСТИҚЛОЛ"

Қаҳрамони секаратаи Тоҷикистон, дастаи "Истиқлол"-и Душанбе, барои бозии ҷавобии чорякниҳои Чоми АФК-2015 бо тими "Паҳанг" ба Малайзия сафар кард.

Ба навиштаи сомонии клуби футболи "Истиқлол", дар ин бозӣ сармураббии "Истиқлол" Мубин Эргашев бо худ 16 бозигар: **дарвозабонҳо** - Никола Стошич, Алишер Тӯйчиев; **ҳимоятгарон** - Сиёвуш Асроров, Петро Ковалчук, Маҳдӣ Чоҳҷӯй, Аҳтам Назаров, Ҷаҳонгир Ҷалилов, Эраҷ Раҷабов; **нимҳимоятгарон** - Нуриддин Давронов, Хуршед Маҳмудов, Фатҳулло Фатҳуллоев, Парвизҷон Умарбоев, Ромиш Ҷалилов, Дилшод Восиев ва **ҳамлагарон** - Бледа Родригес ва Манучеҳр Ҷалиловро гирифтааст.

Ёдовар мешавем, дар бозии

аввали чаҳорякниҳои Чоми АФК байни дастаҳои "Истиқлол" ва "Паҳанг" рӯзи 26 август дар Варзишгоҳи марказии Душанбе мизбонон бо ҳисоби бузурги 4:0 ғолиб омада буданд.

Бозии ҷавобӣ имрӯз, 16 сентябр, дар варзишгоҳи Дорулмақмури Куантан соати 20:45 ба вақти маҳаллӣ (соати 17:45 - ба вақти Душанбе) шурӯъ мешавад. Ғолиби ин ҷуфт дар бозии нимфиналӣ бо ғолиби ҷуфти "Кувайт"-и Кувайт - "Китчӣ"-и Гонконг рӯзҳои 30 сентябр ва 21 октябр қувва меозмояд.

А.САФАРЗОДА

ЭЪЛОН

Ҳоҷагии давлатии зотпарварии ба номи С.Сафарови ноҳияи Балҷувон дар асоси қарори Кумитаи андозии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон воситаҳои асосии худро барои бартарифосозии қарзи андозҳо ба манфиати бучети ноҳия ба фурӯш мегузорад.

НАШРИЯИ МАРКАЗИИ ҲИЗБИ
ХАЛҚИИ ДЕМОКРАТИИ ТОҶИКИСТОН

МИНБАРИ ХАЛҚ

www.minbari.halk.tj
E-mail: minbari@halk.tj

Сармуҳаррир

Бахтиёр ҲАМДАМОВ

Рӯзнома моҳи декабри соли 1994 таҳти рақами 309 дар Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қайд гирифта шудааст.

Ба хотири гуногундешӣ матолибе низ нашр мешаванд, ки идораи рӯзнома зимнан метавонад бо муаллифон ҳаммақола набошад ва масъулияти онро ба дӯш нагирад.

Идораи нашрия навиштаҳои муаллифониро дар шакли электронӣ дар ҳаҷми то 4 саҳифаи хуруфи Times New Roman тӣ 14 қабул мекунад.

БАРОИ МАЪЛУМОТ:

Дастгоҳи КИМ ХҲДТ -

Идораи рӯзнома

тел.: 224-23-90, 224-83-72, 224-49-29,
221-63-21. факс: 224-27-59

тел.: 238-72-10, 238-54-61, 238-79-07,
факс: 227-44-94

www.tribun.tj

E-mail: minbarihalk@bk.uz

ҲАЙАТИ ЭҶОДӢ:

Котиби масъул: Маъруфҷон Маҳмудов

Мухаррири масъул: Алиҷон Ҷӯраев

Ҳабарнигорон: Солеҳ Юсуфов,

Азамат Дӯстов, Ибодуллоҳи Тоҳир,

Мавҷуда Соҳибназарова, Гулҳаё Мадимарова

Масъули ҷоп: Мирзоали Юнусов

Хуруфчинон: Чамила Аҳмадова,

Гуландом Раҷабова

Мусахҳас: Сабоҳат Худӯёрбекова,

Суратгир: Тӯхтамурад Рӯзиев

Саҳифабанд: Фирдавс Таушаров

НИШОНИИ МО:

734018, ш. Душанбе,

хёбони Саъдии

Шерозӣ, 16.

Индекси обуна:

68910

Мақони ҷоп:

нашриёти

«Шарқи озод».

Тетъдоди нашр:

48952 нусха

Навбатдор: И.ТОҲИР

